

Győri Ítéltábla
Gf.IV.20.068/2015/10/I.szám

A Győri Ítéltábla a dr. Varga Andrea ügyvéd által képviselt **I.r. és a II.r. felperesnek** a Darida és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt **I.r.**, a dr. Kovátsits László ügyvéd által képviselt **IV.r.**, a dr. Joó Éva ügyvéd által képviselt **V.r.** és a dr. Kovátsits László ügyvéd által képviselt **VI.r. alperes** ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2015. február 2. napján kelt 1.G.40.005/2011/284. számú ítélete ellen az V.r. alperes részéről 287. szám alatt benyújtott fellebbezés és a VI.r. alperes részéről 288. szám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének az V.r. alperest az I.r. felperes javára 5.535.051,- (Ötmillió-ötszázharmincötezer-ötvenegy) Ft és 2010. 05. 31-től az ítéletben meghatározott kamatai,

továbbá az V.r. alperest a II.r. felperes javára 11.276.644,- (Tizenegymillió-kettőszázhetvenhatezer-hatszáznegyvennégy) Ft és 2010. 05. 31-től az ítéletben meghatározott kamatai megfizetésére kötelező rendelkezéseit helybenhagyja.

Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit a perköltségviselésre is kiterjedően hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot ebben a körben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

A helybenhagyott ítéleti rendelkezések körében feljegyzett 62.500,- (Hatvankettőezer-ötyszáz) Ft fellebbezési illetéket az állam viseli.

Köteles az V.r. alperes 15 napon belül megfizetni az I.r. felperesnek 90.000,- (Kilencvenezer) Ft, a II.r. felperesnek 170.000,- (Egyszázhetvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítéltábla a hatályon kívül helyezett ítéleti rendelkezésekkel kapcsolatosan az ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget az I.r. felperes javára 1.500.000,- (Egymillió-ötszázezer) Ft-ban, a II.r. felperes javára 700.000,- (Hétszázezer) Ft-ban, az V.r. alperes javára 2.000.000,- (Kettőmillió) Ft-ban, a VI.r. alperes javára 700.000,- (Hétszázezer) Ft-ban állapítja meg.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az V.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. felperesnek 470.993.766,- Ft-ot és ezután 2010. május 31-től június 30-ig évi 13,25 %, 2010. július 1-jétől december 31-ig évi 12,25 %, 2011. január 1-jétől június 30-ig évi 12,75 %, 2011. július 1-jétől december 31-ig évi 13 %, 2012. január 1-jétől december 31-ig évi 14 %, 2013. január 1-jétől június 30-ig évi 12,75 %, 2013. július 1-jétől december 31-ig évi 12,25 %, 2014. január 1-jétől június 30-ig évi 11 %, 2014. július 1-jétől december 31-ig évi 10,3 %, 2015. január 1-jétől a kifizetésig a mindenkori késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat + 8 % mértékű kamatát és 8.729.170,- Ft perköltséget.

Kötelezte az I.r. felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 18.000,- Ft feljegyzett illetéket azzal, hogy 882.000,- Ft illetéket az állam visel.

Kötelezte az I.r. felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a VI.r. alperesnek 4.547.325,- Ft perköltséget, továbbá külön felhívásra az államnak 222.400,- Ft feljegyzett illetéket.

Kötelezte az I., V., VI.r. alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az I.r. felperesnek 4.080.000,- Ft perköltséget.

Kötelezte az V.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.r. felperesnek 62.252.211,- Ft-ot és ebből 11.276.644,- Ft után 2010. május 31-től, 50.975.567,- Ft után 2010. május 1-jétől a kifizetésig járó 2010. május 31-től június 30-ig évi 13,25 %, 2010. július 1-jétől december 31-ig évi 12,25 %, 2011. január 1-jétől június 30-ig évi 12,75 %, 2011. július 1-jétől december 31-ig évi 13 %, 2012. január 1-jétől december 31-ig évi 14 %, 2013. január 1-jétől június 30-ig évi 12,75 %, 2013. július 1-jétől december 31-ig évi 12,25 %, 2014. január 1-jétől június 30-ig évi 11 %, 2014. július 1-jétől december 31-ig évi 10,3 %, 2015. január 1-jétől a kifizetésig a mindenkori késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat + 8 % mértékű kamatát.

Kötelezte a II.r. felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 450.000,- Ft feljegyzett illetéket, azzal, hogy 450.000,- Ft illetéket az állam visel.

Kötelezte az V.r. alperest, hogy 15 napon belül a II.r. felperessel közösen aláírt okiratban kérje az ítélet mellékleteként csatolt listában szereplő jogosultak hozzájárulását az ott felsorolt számlák szerinti II.r. felperesi tartozás átvállalásához. Ha a jogosultak valamelyike a hozzájárulást nem adja meg, az V.r. alperes köteles a II.r. felperest olyan helyzetbe hozni, hogy az az érintett jogosult részére teljesíteni tudjon.

Kötelezte az I.r. alperest, hogy a fentiekkel egyidejűleg fizessen meg közvetlenül az V.r. alperesnek 145.919.300,- Ft-ot.

Kötelezte az I.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.r. felperesnek 4.643.784,- Ft perköltséget azzal, hogy 900.000,- Ft feljegyzett illetéket az állam visel.

Kötelezte a IV.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.r. felperesnek 1.960.880,- Ft perköltséget azzal, hogy 900.000,- Ft feljegyzett illetéket az állam visel.

Kötelezte a II.r. felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a VI.r. alperesnek 504.190,- Ft perköltséget.

Az elsőfokú bíróság a fentieket meghaladóan az I. és II.r. felperes keresetét elutasította, kimondva, hogy a felek a perben felmerült egyéb költségeiket maguk kötelesek viselni.

Határozata indokolásában megállapította, hogy az V.r. alperes jogelődje: **"Város"1** Önkormányzata volt II.r. alperes alapította IV.rendű alperes neve-Rendelőintézet és Gyógybarlang Egészségügyi Szolgáltató Kiemelten Közhasznú Társaság IV.r. alperest, melynek feladata **"Város"1** és környéke területén az aktív kórházi fekvőbeteg ellátás, rehabilitációs ellátás és gondozás, valamint a járóbeteg szakorvosi ellátás és gondozás létesítése és működtetése volt. Az ellátandó feladat a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (1) bek. alapján minősül helyi önkormányzat biztosította közfeladatnak (alapító okirat ld. II-III-IV.r. alperes 6. számú csatolt érdemi ellenkérelmének A/17. melléklete). **"Város"1** Önkormányzata volt II.r. alperes 2006. szeptemberében közbeszerzési eljárást írt ki a IV.rendű alperes neve-Rendelőintézet és Gyógybarlang Kht által ellátott egészségügyi feladat ellátására 30 évi időtartamra. A közbeszerzési ajánlatkérés pályázati dokumentációja (14. számú felperesi irat F/41. melléklete) egy kistérségi, központi, túlnyomórészt aktív kórházat mutatott be, amelyre a térségben meghatározó szerep vár. 2006. évi bázisadatként tartalmazta az ágyszámot (aktív fekvőbeteg-szakellátást nyújtó ágyszám: 161 ágy, rehabilitációs ellátást nyújtó ágy: 37 ágy), továbbá a betegforgalmi és finanszírozási adatokat (keresetlevél F/5. melléklete). A közbeszerzési ajánlatkérés időpontjában a **"Város"1i** Kórház-Rendelőintézetben a járóbeteg-szakellátás egy külső telephelyen álló, külön épületben (Batsányi u. 2.) történt.

A perben nem álló **"A"** Kft és a **"B"** Kft I.r. felperes 2006. október 16-án konzorciumi szerződést kötöttek, melyben rögzítették együttműködési szándékukat annak érdekében, hogy a **"B"** Kft, valamint a konzorciumi szerződést megkötő felek által közösen létrehozni kívánt gazdasági társaság a IV.rendű alperes neve-Rendelőintézet és Gyógybarlang Kht által ellátott egészségügyi feladat 30 évi időtartamra szóló ellátása érdekében beruházási és vagyonhasználati, illetve ellátási szerződést kössön. Ennek teljesítése érdekében 2006. október 16-án közös ajánlatot nyújtottak be a fenti tárgyú nyílt közbeszerzési eljárásra. A **"B"** Kft I.r. felperes és a **"A"** Kft létrehozták II.r. felperest.

A felperesek, ill. másrésről a volt II.r. alperes és a IV.r. alperesek között 2006. november 14-én Ellátási szerződés jött létre a II.r. alperes egészségügyi ellátási kötelezettségébe tartozó ellátás biztosítására.

A felperesek, valamint a II.r. és a IV.r. alperesek 2006. november 14-én egy Beruházási és vagyonhasználati szerződést is kötöttek. Megállapodtak egyebek mellett a szerződés megszűnése estére irányadó elszámolási kötelezettség kérdésében.

A felperesek 2009 novemberében bejelentették az önkormányzatnak, hogy a szerződést megszüntnek tekintik, a szerződés gazdasági és érdekbeli lehetetlenülésére hivatkoztak. A II.r. felperes 2010. március 22-én az ellátási szerződés megszűnésére hivatkozással kérte a működési engedély visszavonását, az ÁNTSZ a működési engedélyt 2010. április 30-ával vonta vissza. A felek között a szerződés megszűnésével kapcsolatban jog- és elszámolási vita keletkezett.

A II.r. felperes működése vonatkozásában az egészségügyi miniszter az 5301-0/2010-0004JKF számú határozatával 2010. április 30-án katasztrófhelyzetet állapított meg, egyidejűleg elrendelte az egészségügyi ellátásnak - az ÁNTSZ által kötelezett - másik egészségügyi szolgáltató útján történő biztosítását. Ennek nyomán az ÁNTSZ 2010. május 1. napjától a **"Város"1i Kórház E.N. Kft-t** (a per korábbi III.r. alperesét) kötelezte a gyógyintézet ideiglenes működtetésére. Ugyanekkor a II.r. felperes vonatkozásában a **"Város"1, ... számú, valamint a "Város"2, ... szám alatti telephelyeken működő intézmény** valamennyi ingó- és ingatlanvagyonára biztosítási intézkedésként zárlatot rendelt el és kötelezte a **"Város"1i Kórház E.N. Kft-t**, hogy az igénybe vett ingó- és ingatlanvagyonról 2010. május 3-ig leltárt készítsen és a leltárt az ÁNTSZ részére nyújtsa be.

Az ÁNTSZ a **"Város"1i Kórház E.N. Kft.** részére a telephelyek vonatkozásában működési engedélyt adott, erre figyelemmel az egészségügyi miniszter az 5301-9/2010-0004JKF. számú - 2010. 05. 18-án kelt - határozatával döntött a katasztrófává minősítés visszavonásáról, az ÁNTSZ 2010. május 19-én a zárlatot elrendelő végzését pedig visszavonta. Kötelezte az ideiglenes működtető **"Város"1i Kórház E.N. Kft-t**, hogy az igénybe vett ingó- és ingatlan vagyontárgyakat a tulajdonosnak (fenntartónak), vagy a tulajdonos (fenntartó) rendelkezése szerint a katasztrófa után a gyógyintézetet működtető egészségügyi szolgáltatónak 2010. május 21-i határidővel adja át.

A Fővárosi Törvényszék a 9.K. 31.154/2012/6. számú, 2012. június 22-én jogerőre emelkedett ítéletével az Egészségügyi Miniszter 5301-0/2010-0004JKF katasztrófhelyzetet megállapító határozatát hatályon kívül helyezte. Megelőzőleg a Fővárosi Törvényszék a 9.K. 34.767/2010/16. számú, 2012. április 13-án jogerőre emelkedett ítéletében az Egészségügyi Miniszternek a 2010. május 18-án kelt 5301-9/2010-0004JKF számú határozatát is hatályon kívül helyezte arra hivatkozással, hogy a katasztrófává minősítés visszavonására az egészségügyi miniszternek nem volt hatásköre, csakúgy mint a katasztrófhelyzet megállapítására. Ennek nyomán az ÁNTSZ Országos Tisztifőorvosi Hivatala a 2013. január 29-én kelt IF-362-2/2013. iktatószámú határozatával az ÁNTSZ ... Regionális Intézete 2683/83/2010. iktatószámán hozott határozatát és a 2683/84/2010. számú végzését megsemmisítette.

A települési önkormányzatok fekvőbeteg-szakellátó intézményeinek átvételéről és az átvételhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi XXXVIII. tv. rendelkezései szerint 2012. május 1-jével állami tulajdonba került a **"Város"1i Kórház E.N. Kft**, míg az átvett vagyonnal és az átvett feladattal kapcsolatos jogviszonyok tekintetében **"Város"1** Önkormányzata helyébe 2012. május 1-jével jogutódként a III.rendű alperes nevelép. Ennek megfelelően a korábbi II. r. alperes perbeli jogutóda a III.rendű alperes neve V. r. alperes lett, míg a II. r. alperest a bíróság a perből elbocsátotta.

A **"Város"1i Kórház E.N. Kft** a 2013. évi XXV. tv. 6. § (1) bek. és az 1. melléklet 13. pontja értelmében 2013. április 1-jén a törvény erejénél fogva megszűnt, az általa ellátott feladatokat a fenti időponttól a IV.rendű alperes nevemint központi költségvetési szerv vette át. A fenti jogszabály rendelkezései nyomán a **"Város"1i Kórház E.N. Kft** III. r. alperes perbeli jogutóda a IV.rendű alperes neveVI. r. alperes lett.

Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában kiemelte, hogy a jogvita megítélésénél elsősorban az Ellátási, valamint a Beruházási és vagyonhasználati szerződés rendelkezéseit kellett figyelembe venni a szerződés megkötésekor, valamint a szerződés teljesítése idején irányadó jogszabályi környezet tükrében.

Alapvetően abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az Ellátási, valamint a Beruházási és vagyonhasználati szerződések mikor és milyen okból szűntek meg.

Miután a felek a szerződésekben nem szabályozott kérdések vonatkozásában a Ptk. szabályait rendelték alkalmazni, ezért a bíróság vizsgálta, hogy a szerződések megszűntek-e a felperesek által hivatkozott lehetetlenülés okából.

A bírói gyakorlat szerint a szerződés gazdasági, érdekbeli lehetetlenné válása megállapítható ha a szerződéskötést követően olyan körülményváltozás áll be, amely előre nem volt látható és amelynek következtében a kötelezettség csak olyan rendkívül nehézségek vagy aránytalan megterhelés mellett tudná csak a kötelezettségét teljesíteni, amely tőle nem várható el (ld. BH 1985/101., 1986/469., 2007/370. szám alatt közzétett eseti döntések). Ennek megfelelően a bíróság által elbírálandó kérdés az volt, hogy a közbeszerzési ajánlat megtételét követően az ajánlatban figyelembe vett körülményekhez, mint bázishoz képest a későbbiek során voltak-e olyan előre nem látható változások, amelyek következtében a szerződésben vállaltak: az ellátási területről érkező biztosított betegek ellátása a finanszírozási szerződésben lévő szakmákban és kapacitások erejéig, azaz a szerződés teljesítése már nem volt lehetséges, illetve csak olyan áldozatok és terhek mellett, amely a felperesektől már nem volt elvárható.

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a szerződések teljesítése a következők miatt lehetetlenné vált.

2007. január 1-jén lépett hatályba az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. tv. (Eftv.), amely a települési önkormányzatok szakellátási kötelezettségére irányadó kapacitásokat, normatívákat, annak mértékét és szakmai összetételét, az ellátási területet újonnan állapította meg és szabályozta (2. §). Újra felosztotta az egyes régiókra az aktív és krónikus fekvőbeteg-szakellátási normatívákat szakmacsoportonkénti bontásban (2. számú melléklet, 3. §) és felhatalmazta (4. §) az egészségügyért felelős minisztert, hogy az egészségbiztosítóval együtt felosztási javaslatot készítsen a 2. számú mellékletben meghatározott regionális szakellátási normatívákra és hozzájuk tartozó ellátási területek egészségügyi szolgáltatók közötti felosztásáról.

Ezen felhatalmazás nyomán született meg a II.r. felperesre vonatkozóan az Egészségügyi Miniszter 5947-1/2007-1000 MIN határozat (14. sz. felperesi beadvány F/42. mell. és 142. szakvél. II. kötet 22. sz. melléklet), amely az ágyszám és ellátási terület megállapításáról, a

szüléset-nőgyógyászat megszüntetéséről rendelkezett 2007. április 1-jei hatállyal. A II.r. felperes aktív ágyainak száma 161 ágyról 90 ágyra csökkent (az ágyszám változást a 142. sz. szakvélemény 12. oldalán található táblázat mutatja). Az aktív ágyszám csökkenés miatt a II.r. felperes a bázis adathoz (ajánlati dokumentációban megjelenő 2006. évi adatok) képest 2007-ben 148.916.100,- Ft-tal (27,6 %-kal), 2008-ban 97.584.700,- Ft-tal (18,1 %-kal), 2009-ben 174.306.300,- Ft-tal (32,2 %-kal), 2010-ben négy havi adatot tekintve 60.515.500,- Ft-tal (33,6 %-kal) kevesebb forráshoz, bevételhez jutott, mint amennyihez az ajánlati dokumentáció, illetve a 2006. évi bázis adatok szerint jutott volna [a 142. sz. szakvélemény 11. oldal alsó táblázata mutatja (a 2. számú táblázat és 17. számú melléklet alapján) összességében és százalékos mértékben].

A rehabilitációs ágyak számának növekedése miatt az ebből származó bevétel 2007-2009. években nagyobb, mint ami a bázis adat, de a többlet bevétel összege alatta marad az aktív ágyak bevétel kiesése összegének, és 2010. évben a bázis adathoz képest is csökkent a rehabilitációs ágyak bevétele (15. oldal). Az ágysztruktúra változása miatt beszerzett eszközök értéke 8.181.160,- Ft (142. sz. szakvélemény II. kötet 34. sz. melléklet), a felvett munkavállalók bérköltsége teljes időszakra 19.997.700,- Ft (142. sz. szakvélemény I. kötet 10. számú melléklet).

A szüléset-nőgyógyászat megszüntetése miatti bevétel kiesés 2007. április és 2010. április között összességében 280.296.600,- Ft volt [142. sz. szakvélemény 12. oldal táblázata és a 4. számú melléklet (I. kötet) mutatja].

A bázis adat szerint az egy ágyra jutó bevétel átlagosan 46.776.596,- Ft/hó, azaz 42.145.040,- Ft és 50.196.240,- Ft között mozgott. Az egy ágyra jutó OEP bevétel már az első évben ennél kevesebb, és 2008. évet követően - a szolgáltatót negatívan érintő TVK csökkenés miatt - jelentősen tovább csökkent (142. szakvélemény 14. o.). A 142. szakvélemény 13. oldalán hivatkozott 15. sz. melléklet, ill. részletező táblázat azonban azt is bizonyítja, hogy aktív ágyon jóval magasabb bevétel érhető el, mint az ápolási/krónikus ágyon, miközben a költségek több, mint 85 %-a az ágy jellegétől, az ágyszámától független költség, ezért a kihasználatlan ápolási/krónikus ágyak a veszteséget növelik.

A 43/1999. (III. 3.) Korm. r. (Kr.) 27. § (1) bek. alapján a finanszírozási szerződésben meghatározható a szolgáltató által nyújtható szolgáltatások köre, illetve mennyisége, a teljesítés időbeli ütemezése és a többletteljesítmény elszámolásának mértéke (a továbbiakban: szolgáltatásvolumen).

Az elszámolható teljesítmény mennyiségét (a továbbiakban: teljesítményvolumen) szolgáltatónként havi bontásban kell meghatározni. A 27. § (2) bek. értelmében a teljesítményvolumen szerinti finanszírozás alapja egy kijelölt korábbi évben (először 2005., majd 2007-2008 kérésztév stb.) elszámolt teljesítményhez igazodva került meghatározásra. Az (5) bek. szerint a teljesítmény volumen keret (TVK) felett elvégzett szolgáltatásokért finanszírozást az OEP nem biztosít. A TVK meghatározásának szabályai a II.r. felperesre hátrányosan változtak, a kiközölt TVK folyamatosan csökkent. (ld. TVK összehasonlító táblázatok 142. sz. szakvélemény I. kötet 3. számú táblázat).

Az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 9/1993. (IV.2.) NM.r. 3. számú melléklet határozza meg a HBCS-hez (homogén betegségcsoportokhoz) tartozó súlyszámot, amit meg kell szorozni (teljesítmény díj esetén) a kihirdetett forintértékkel. A teljesítmény díj az összes elvégzett ellátás együttes súlyszáma szorozva a kihirdetett forintértékkel (ld. 43/1999. (III. 3.) Korm. r. 2. § g) és h) pont, 6. §).

A HBCS-hez (adott ellátáshoz) tartozó súlyszám egy 50 elemű súlyszám tömb együttes összege, amely 50 elem azon költségek felsorolása (pl. diagnosztika, gyógyszerköltség, nővér bérköltség és járuléka, energia, központi irányítás és igazgatás költsége stb.) amelyet a finanszírozó a gyógyítás-ellátás költségeként elismer. Ebből következően a súlyszám nyereséget nem tartalmaz, a finanszírozás csak a betegellátásnak az 50 elembe felvett költségei elismert mértékű megtérítése.

A 142. sz. szakvélemény 38. oldalán (részletszámítások az I. kötet 11. sz. mellékletben) kimutatott 2007. évi 12.485.320,- Ft, 2008. évi 6.736.995,- Ft és 2009. évi 48.412.497,- Ft összeg ezért nem csak azt jelenti, hogy a TVK feletti, nem finanszírozott ellátás finanszírozása esetén ilyen bevételhez jutott volna a II.r. felperes, hanem azt is, hogy ez az összeg egyben olyan költség, amely az ellátási kötelezettség miatt ellátott betegek gyógyításával kapcsolatosan elismerten felmerült költség.

A Kr. 38. § (3) bek. értelmében az aktív és a krónikus fekvőbeteg-szakellátás teljesítmény szerinti finanszírozása előre meghatározott országos díjjal történik. Az országos díjat akkor kell változtatni, ha az éves előirányzat keretén belül az egyenletes, kiszámítható finanszírozás biztosítása azt indokolja. A változást az OEP kezdeményezésére az egészségügyi miniszter és a pénzügyminiszter közös közleményben teszi közzé. A HBCS forint értéke 2006. évben és 2007. március 31-ig 136.000,- Ft, 2007. április 1-től 2009. március 31-ig 146.000,- Ft, 2009. április 1-től 2009. október 31-ig 150.000,- Ft, 2009. november 1-től 146.000,- Ft volt.

A II.r. felperes által - külön költség mellett - megvalósított egynapos sebészeti ellátás bevétele a teljes működés ideje alatt 47.408.000,- Ft-ot, a patológia („kórházban elhunyt betegek boncolása” ellátás) bevétele 53.601.075,- Ftot tett ki (142. sz. szakvélemény 26. oldal). A 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 27. § (12) bekezdése alapján a járóbeteg-szakellátás keretében végezhető egynapos sebészeti beavatkozásokat a II.r. felperes, mint fekvőbeteg-szakellátást nyújtó egészségügyi szolgáltató jelenthette a járóbeteg-szakellátásra megállapított TVK-ja terhére, amit a szerződésben elkülönített teljesítményvolumen mértékéig számolt el az OEP, azaz az új ellátás (168 óra többlet kapacitás) befogadása többlet TVK-t eredményezett, ezzel nőtt a finanszírozható teljesítmény.

A bevételek kismértékű növekedését eredményezte a vizitdíj és kórházi napidíj bevezetése (2006. évi CXV. törvény) 2007. február 15. napjától, de az Ebtv. 18/A. §-át, és a kapcsolódó rendelkezéseket hatályon kívül helyezte 2008. április 1. napjával a 2008. évi IX. törvény, a Vhr. vonatkozó rendelkezéseit pedig a 65/2008. (III. 29.) Korm. rendelet. Az elért összes bevétel (142. sz. szakvélemény 31. oldal) 37.445.199,- Ft, ezzel a bevétellel azonban a II.r. felperes 2008. április 1-től már nem számolhatott.

A II.r. felperes, illetve fenntartója: az I.r. felperes a három fenntartásában lévő kórház TVK-ját együttesen kezelte, ill. átcsoportosította (ld. 74. sz. felperesi irat F/71. sz. mell.), amelyre a Kr. 28. § (1) bek. lehetőséget adott, és ezzel 8.762.500,- Ft többlet bevételhez jutott (142. sz. szakvélemény 27. oldal). Az átcsoportosításra 2009. I. negyedévét követően már nem volt lehetőség, mert 2009. április 1. hatállyal módosult a Kr. 28. § (1) bekezdés.

A Kr. 38. § (4) bek. szerint az aktív és a krónikus ellátás havi teljesítményingadozásainak kiegyenlítésére az E. Alap éves költségvetésében az aktív fekvőbeteg-ellátási kasszából 1700 millió forintos, a járóbeteg-szakellátási kasszából 420 millió forintos, illetve a krónikus fekvőbeteg-ellátási kasszából 250 millió forintos elkülönített kiegyenlítő tartalékkeret szolgált. A (6) bekezdés alapján a tárgyév utolsó hónapjában esedékes finanszírozás során a kiegyenlítő tartalékkeretek maradványának, és az E-Alapból rendelkezésre álló keretösszegnek, továbbá a krónikus fekvőbeteg-ellátás kasszájának az egyenlegét az egészségügyi szolgáltatók között arányosan felosztották. A kasszamaradvány szétosztásából származó rendkívüli bevétel a II.r. felperesnél 2007. évben 13.341.100,- Ft, 2008. évben 20.141.300,- Ft, 2009. évben 10.248.800,- Ft (ld. 142. sz. szakvélemény 38. o.) A Kr. 38. § (4) és (6) bekezdését azonban 2009. április 1. napjától hatályon kívül helyezte az 58/2009. (III. 18.) Korm. rendelet.

A finanszírozási hiányt részben csökkentette, hogy 2009. április 1. napjától a teljesítmény volumen keret felett is folyósított az OEP, de egyidejűleg megszűnt kiegyenlítő tartalék keret, és csak a fel nem használt előirányzat volt felosztható. A Kr. 2009. április 1-től hatályos 28. § (3) bek. alapján ugyanis a szolgáltató a TVK-t meghaladó teljesítménye után az adott ellátás finanszírozására szolgáló tárgyhavi előirányzat még fel nem használt összegének és az előre meghatározott alapidíjjal finanszírozott teljesítményt meghaladó országos teljesítmények hányadosa szerinti forintértékkel számolt díjazásra volt jogosult. Azaz ha a tárgyhavi előirányzat nem került felhasználásra, a maradványt a szolgáltatók között arányosan felosztották. A II.r. felperes a TVK feletti részleges finanszírozásból 2009. évben 21.490.500,- Ft bevételhez jutott (ld. 142. sz. szakvélemény 13. oldal és 11. sz. szakértői táblázat). A 232/2009. (X. 16.) Korm. r. 4. § a Kr. 28. § (1)-(3) bek. helyébe más szöveget léptetett és ezzel 2009. november 1-től megszüntette a TVK feletti teljesítmény részleges finanszírozását is.

Megváltozott a TVK számításának alapja és módja is, a szabályokat a Kr. 27. § tartalmazza. A 142. sz. szakvélemény I. kötet 3. számú táblázat 2. oldal mutatja ki a TVK változást a bázis 2006. évi adatahoz képest, ami átlagosan 40 % körüli mértékben kevesebb TVK-t jelent 2009. évben.

A jogszabályváltozások alapján a fekvőbeteg ellátásra kiközölt, az alapidíjjal elszámolható, azaz finanszírozott súlyszámok 2009. április 1-től a II.r. felperesnél 20-25 %-kal csökkentek. A bevétel-csökkenés április hótól a korábbi időszakhoz képest 5-10 millió Ft havonta, míg 2006-hoz képest 35 % feletti a csökkenés (ld. 74. sz. felperesi beadvány F/72. melléklete, 142. sz. szakvélemény 38. o.).

Az ÁFA mértékének 2009. július 1. napjától történő felemelése a 2. félévben 5.281.651,- Ft-tal növelte a veszteséget (142. sz. szakvélemény 15. és 22. oldal).

A II.r. felperes a munkavállalók továbbfoglalkoztatását a mindenkori közalkalmazotti juttatások mellett vállalta. Mivel 2009. évben a közalkalmazottak 13. havi juttatása megszüntetésre került jogszabály változás folytán, és az OEP sem folyósította a továbbiakban előlegként a 13. havi bért - ami a még korábbi években a finanszírozásba került beépítésre -, de a munkaügyi bíróság úgy döntött, hogy a jogszabály módosítás nem eredményezi a II.r. felperesi munkavállalók tekintetében a 13. havi bér megfizetése alóli mentesülést, ezért a többlet költséget ki kellett a II.r. felperesnek fizetnie, illetve egyes munkavállalóknál beépítésre került a személyi alapbérbe. A 142. sz. szakvélemény I. kötet 12. táblázata tartalmazza a 13. havi bér és járulékaik költséget, amely 2009. és 2010. évben - kamat, per- és útiköltség nélkül - 9.986.402,- Ft.

A II.r. felperes a működése megkezdését követően röviddel már veszteséges gazdálkodást folytatott, a saját vagyonát már 2008-ban elvesztette. A II.r. felperes 2007. évben 4.713.000,- Ft adózás előtti eredménnyel zárt, bár üzemi tevékenységének eredménye már ekkor - 129.964.000,- Ft volt. A rendkívüli eredmény (140.355.000,- Ft) azonban kompenzálta a veszteséget. A II.r. felperes 2008. évi szokásos vállalkozási eredménye ismét negatív volt (- 27.657.000,- Ft), azonban a veszteséget a rendkívüli bevétel kiegyenlítette és ebben az évben még 394.000,- Ft pozitív eredményt mutatott ki. A 2009. évet 110.734.000,- Ft mérleg szerinti veszteséggel zárta. A saját tőkéjét elvesztette, a 2009. december 31-i zárómérlegben a saját tőke negatív összege -103.190.000,- Ft volt. A 2009. évi, majd a 2009. november 1-jétől bekövetkezett újabb elvonások, negatív változások közzétételével nyilvánvalóvá vált, hogy az ellátás a továbbiakban már csak olyan aránytalan áldozatok árán lenne fenntartható, amely a felperesektől nem volt elvárható. A 2010. január 1-je és április 30. közötti időszakban a II.r. felperes további 124.656.000,- Ft veszteséget könyvelt el (142. szakvélemény 21. oldal). A II.r. felperes anyagi helyzete tehát oly módon romlott, hogy a számviteli törvény által előírt „a vállalkozás folytatásának elve” nem volt biztosított. A 2009. évi éves beszámoló, a 2010. évi tevékenységzáró mérleg, illetve a II.r. felperes számviteli nyilvántartása eszköz- és forrásadatai alapján megállapítható, hogy a Gt. 30. § (3) bek. szerinti, a II.r. felperes fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet bekövetkezett (174. szakvélemény kiegészítés 12. oldal). A II.r. felperes tagjai az 1/2009. (10. 05.) számú taggyűlés tartása nélküli határozatban akként döntöttek, hogy **"Város"1** Önkormányzatával kötött Beruházási és vagyonhasználati szerződés és az Ellátási szerződés teljesítésének lehetetlenülése miatt a II.r. felperes kezdeményezzen az Önkormányzattal tárgyalásokat a kórház üzemeltetésének visszaadására. Az I.r. felperes ugyancsak 2009. október 15-én hozott tagi határozatban a fentiekkel azonos tartalmú döntést hozott, majd a II.r. felperes 2010. március 22-én taggyűlés tartása nélkül az 1/2010. (03. 20.) számú határozatban akként döntött, hogy a társaság működési engedélyének visszavonását kell kezdeményezni, egyidejűleg felhatalmazták **"C"** ügyvezetőt a működési engedély visszavonása iránti kérelem benyújtására az ÁNTSZ Közép-dunántúli Regionális Intézete felé (174. szakvélemény kiegészítés 8-9-10. melléklet).

Hangsúlyozta a törvényszék, hogy a teljesítés lehetetlenné válása körében a bíróság csak arra lehetett figyelemmel, hogy milyen terjedelmű volt a felperesek szerződésben vállalt kötelezettsége. Erre a választ az Ellátási szerződés I.1. és II.1. pontja együttes értelmezése adja meg: a II.r. felperes kötelezettsége az ellátási területéről érkező biztosított betegek ellátása volt a IV.r. alperes és az OEP között 2006. november 14-én hatályban lévő finanszírozási szerződésben lévő szakmákban és kapacitások erejéig. Ebből fakadóan a bíróságnak nem azt kellett vizsgálnia, hogy a felperesek valamilyen, a fentieket meghaladóan nyújtott egészségügyi szolgáltatás által juthattak volna-e olyan bevételhez, amely az egyébként bekövetkező veszteségeket mérsékelhette volna. A szerződés lehetetlenülésében szerepet játszott ugyanakkor az a volt II.r. alperesi szerződésszegés, hogy az Ellátási szerződésben vállalt kötelezettség ellenére az önkormányzat nem szüntette meg a Gyógybarlang osztott használatára vonatkozóan a Pelion Szállóval kötött szerződést.

A szerződés teljesítésének lehetetlenné válása a 2009. év végén, 2010. első negyedévében vált egyértelművé, ami lényegében egybeesett a II.r. felperes működési engedélyének visszavonásával, ezért a bíróság 2010. április 30-i időponttal állapította meg a szerződés megszűnését.

A Ptk. 319. § (2) bek. kimondja, hogy a szerződés megszüntetése esetében a szerződés a jövőre nézve szűnik meg, és a felek további szolgáltatásokkal nem tartoznak. A megszűnés előtt már nyújtott szolgáltatás szerződésszerű pénzbeli ellenértékét meg kell fizetni, amennyiben pedig a már teljesített pénzbeli szolgáltatásnak megfelelő ellenszolgáltatást a másik fél még nem teljesítette, a pénzbeli szolgáltatás visszajár.

A Beruházási és vagyonhasználati szerződés IV.6. és 8. pontja is elszámolási kötelezettséget ír elő a felek számára, ha a szerződés megszűnik.

Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az I.r. felperes által az ingatlanokon végzett beruházások körében az elszámolandó érték ugyanúgy a beruházások megszűnési körülményeinek könyv szerinti értéke akár a felperesek súlyos szerződésszegése, akár a felek érdekkörén kívülálló ok a szerződés megszűnését kiváltó ok.

Az I.r. felperes a meglévő radiológiai épület átalakítására, az első emeleti szinten járóbeteg szakrendelők, a tetőtérben további járóbeteg szakrendelők, valamint vérvétel, tüdőgondozó, nőgyógyászati, cytológiai, tüdőgyógyászati rendelő és szociális helyiségek kialakítására, valamint személyi felvonó építésére irányuló beruházást végzett el, melynek könyv szerinti értéke 2010. április 30-i időpontra 465.458.715,- Ft (174. szám alatti kiegészítő szakvélemény 6. oldal 2. táblázat).

A perben az I.r. felperes által elszámolni kért beruházások elvégzésének ténye nem volt vitatott, továbbá az is bizonyítást nyert, hogy ezen beruházások 2010. április 30-án a VI.r. alperes jogelődje - a volt III.r. alperes - birtokába kerültek. A fentiekkel ténylegesen is megvalósult a szerződésben vállalt, az Önkormányzat részére és javára történő birtokbaadás. Mivel tehát az I.r. felperes a szerződéses kötelezettségét teljesítette, ezt kiváltotta a másik fél teljesítési kötelezettségét is. Ennek megfelelően az elszámolás alanya a kötelezetti oldalon a

megállapodásban részes és a birtokbaadással tulajdonjogot megszerző **"Város"1** Önkormányzata volt II.r. alperes jogutódja: az V.r. alperes.

Tekintettel arra, hogy a szerződés értelmében a beruházások elszámolási értéke a szerződés megszűnéskori könyv szerinti érték, ezért nem bír jelentőséggel a volt II.r. alperes által beszerzett és az érdemi ellenkérelméhez csatolt azon magánszakvéleménynek minősülő irat, amely a beruházás forgalmi értékét taglalja. Nem volt lényeges a jelen kereset elbírálása körében a beruházások forgalmi értéke, ezért nem adott helyt az alperesek műszaki szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványának.

Utalt arra, hogy az V.r. alperes alperes által a Beruházási és vagyonhasználati szerződés IV. pontjával kapcsolatban előterjesztett érvénytelenségi kifogást a Győri Ítéltábla a Gf.IV.20.063/2014/4. számú jogerős részítéletében elbírálta és azt alaptalannak találta, így a kikötés érvényessége a Pp. 229. § (1) bek. értelmében már nem vitatható.

A fentiek alapján kötelezte az V.r. alperest az I.r. felperes javára 465.458.715,- Ft mint tőke és a Beruházási és vagyonhasználati szerződés IV.8. pontja értelmében a szerződés megszűnését követő 30 naptól számított késedelmi kamatot megfizetésére.

A Beruházási és vagyonhasználati szerződés alapján az I.r. felperes által beszerzett - az ellátási kötelezettség körébe eső és az egészségügyi szolgáltatások teljesítését szolgáló - műszereknek, berendezéseknek a szerződés megszűnése időpontjára megállapított könyv szerinti értéke megtérítésére irányuló kereseti kérelem körében a bíróság megállapította, hogy az alperesek nem vitatták a megjelölt ingóságok teljes körű átvételét, a II.r. alperes, ill. jogutódja: az V.r. alperes ugyanakkor alaptalanul vitatta ezen eszközök kapcsán az I.r. felperes tulajdonjogát. Az ingóságok ellenértékének esetleges meg nem fizetése nem feltétele a tulajdonjog megszerzésének, ennek kapcsán a bíróság a Győri Ítéltábla Gf.IV.20.416/2012/5. számú jogerős részítéletének 10. oldalán kifejtettekre utalt vissza. Ezen ingóságok könyv szerinti értéke 2010. április 30-án - a beszerzett igazságügyi könyvszakértői vélemény által bizonyítottan - 5.535.051,- Ft volt, ezért a bíróság ennek és kamatainak megfizetésére kötelezte az V.r. alperest.

Tekintettel arra, hogy a bíróság az I.r. felperes keresetének az V.r. alperessel szemben helyt adott, ezért a VI.r. alperessel szemben előterjesztett másodlagos és eshetőleges keresetet érdemben nem bírálta el.

A törvényszék megállapította, hogy a II.r. felperes a tulajdonértékű jogok, orvosi műszerek, berendezések, felszerelések, egyéb gépek, berendezések, kísértékű tárgyi eszközök, irodai, igazgatási berendezések, felszerelések és sebészet-felújítás körébe tartozó beszerzéseket a Beruházási és vagyonhasználati szerződés II.2. és III.2. pont alapján hajtotta végre és létüket, valamint a II.r. alperes javára való átadásukat iratokkal bizonyította.

A Beruházási és vagyonhasználati szerződés IV.8. pontja szerint az Önkormányzat a szerződés hatálya alatt, azaz 2007. január 1-je után vásárolt eszközöket köteles átvenni könyv szerinti értéken. A 205. számú szakvélemény-kiegészítés 1. és 2. táblázata szerint a 2007. január 1-je után beszerzett, tehát nem a jogelődötől átvett eszközök nettó értéke a 225. szám alatt csatolt II. kiegészítő szakértői véleményben foglalt pontosítás alapján a 2010. április 30-i időpontot tekintve 13.796.296,- Ft volt, melyből azonban kifizetetlen 2.519.652,- Ft, így 11.276.644,- Ft illeti meg a II.r. felperest, figyelemmel arra, hogy a meg nem fizetett vételár részét képezi a II.r. felperes által átvállalni kért 2010. április 30-án fennálló

tartozásállománynak. Erre figyelemmel a bíróság a II.r. felperes keresetét az V.r. alperessel szemben ekörben 11.276.644,- Ft tőke és kamatai erejéig találta megalapozottnak.

A törvényszék kifejtette, hogy az Ellátási szerződés IV.9. pontjában az V.r. alperes jogelődje: **"Város"** Önkormányzata volt II.r. alperes kötelezettséget vállalt a 2010. április 30-án fennálló II.r. felperesi tartozások átvállalására. A II.r. felperes a keresetlevél F/26. számú mellékletével, illetve a 19. iratnál F/49. alatt csatolt okirattal és a beszerzett szakvéleménnyel bizonyította, hogy 50.975.567,- Ft erejéig ő fizette ki a munkavállalók béreit, közterheit, közreműködői díjait, annak ellenére, hogy ezen összegek 2010. április 30. után lettek volna esedékesek (ld. még 174. sz. szakvélemény kiegészítés 7. oldala). Mivel a szerződéses kötelezettségét a volt II.r. Alperes nem teljesítette, ezért a bíróság jogutódját: az V.r. alperest a II.r. Felperes ezen kereseti kérelmével egyezően marasztalta. Ezen kereseti kérelem esetében a késedelembeesés időpontja 2010. május 1 volt, ezért ez a késedelmi kamat fizetési kötelezettség kezdőnapja.

Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy az Ellátási szerződés IV.9. pontja szerint a szerződés akár a lejáratkor, akár a lejárat idején belül bármely okból megszűnik, a megszűnés napjával, mint fordulónappal külön okiratban rögzítik a II.r. felperesnek a harmadik személyekkel szemben fennálló tartozásait és követeléseit. Megállapodtak, hogy a II.r. felperesnek az okiratban rögzített tartozásait az önkormányzat átvállalja, a II.r. felperes pedig ennek fejében a követeléseit - beleértve az OEP-pel szembeni követeléseket is - engedményezi az önkormányzatra. Vállalták továbbá, hogy közösen aláírt levélben értesítik a tartozások jogosultjait, illetve a követelések kötelezettjeit a tartozások átvállalásáról, illetve a követelések engedményezéséről.

A Ptk. 295. § kimondja, hogy ha a kötelezettség jognyilatkozat adására irányul, a teljesítést a bíróság ítélete pótolja. A Ptk. 332. § (1) bek. szerint ha valaki a kötelezettel megállapodik abban, hogy tartozását átvállalja, köteles a jogosult hozzájárulását kérni, ha pedig azt a jogosult megtagadja, a kötelezettet olyan helyzetbe hozni, hogy az a lejáratkor teljesíthessen. A bíróság álláspontja szerint az Ellátási szerződés IV.9. pontjában a tartozásátvállalás megtörtént a II.r. alperes részéről a szerződés megszűnésekor, mint határnapon fennálló II.r. felperesi tartozások vonatkozásában, ugyanakkor az önkormányzat elmulasztotta megtenni a Ptk. 332. § (1) bek.-ből fakadó további jognyilatkozatát a tartozások jogosultjainak hozzájárulását beszerzendő a tartozásátvállaláshoz, ezért a Ptk. 295. § alapján kötelezte az V.r. alperest, hogy a II.r. felperessel közösen aláírt okiratban kérje az ítélet mellékleteként csatolt listában szereplő jogosultak hozzájárulását az ott felsorolt számlák szerinti II.r. felperesi tartozás átvállalásához. Arra az esetre pedig, ha a jogosultak valamelyike a hozzájárulását nem adja meg, az V.r. alperes köteles a II.r. felperest olyan helyzetbe hozni, hogy az az érintett jogosult részére teljesíteni tudjon.

Utalt arra, hogy a II.r. felperes a 2010. április 30-án fennálló tartozásai összecszerűségét, illetőleg a jogosultak személyét könyvvizsgálói nyilatkozattal, valamint a beszerzett igazságügyi szakértői véleménnyel (174. sz. szakvélemény 8. oldal 6. pont, 15. sz. melléklet) bizonyította.

A II.r., illetve V.r. alperesi védekezés kapcsán a bíróság kiemelte, hogy ilyen tartalmú szerződési kikötés hiányában nem eshet kifogás alá, hogy a II.r. felperes a fizetési

kötelezettségeit mely jogosultak irányába és milyen mértékig teljesítette. Iratellenes az alperesek azon hivatkozása, hogy évekre visszamenő fizetési kötelezettségeit kérte átvállalni a II.r. felperes, mert a tartozások listájából egyértelműen megállapítható, hogy az átvállalni kért tartozások zöme 2009-2010-es esedékességű és csupán a "E" Zrt, valamint a "F" Kft jogosultak esetében van 2007-es esedékességű, ki nem fizetett számla.

Az V.r. alperes védekezésével szemben kifejtette, hogy a tartozásátvállalást, mint jogintézményt a Ptk. kifejezetten engedélyezi, szabályozza, így nem ütközik nyilvánvalóan jóerkölcsbe a felek erre vonatkozó szerződéses kikötése. A társadalom általános értékítéletét tekintve nem kifogásolható az a szabályozás, hogy az Ellátási szerződés megszűnése esetén az egészségügyi ellátásért felelős szerv - a volt II.r. alperes - az ellátási kötelezettségét addig teljesítő II.r. felperestől a szerződés megszűnésekor fennálló tartozásait átvállalja, ugyanakkor ellenértékként hozzájut a II.r. felperest ezen időpontban megillető követelésekhez. Tekintettel arra, hogy a fenti szerződéses rendszerből fakadóan a tartozásátvállaló volt II.r. alperes nem csupán kötelezettségeket vállalt, hanem jogosultsághoz is hozzájutott, így nem sérült a Ptk. 201. § (1) bek-ben rögzített visszterhesség vélelmének elve sem.

Nem ítélte helytállónak az V.r. alperes feltűnő értékaránytalanságra hivatkozó megtámadási kifogását sem. Kifejtette, hogy az Ellátási szerződés megkötésének időpontjában nem volt előre tudható, hogy a szerződés a lejárta előtt megszűnik-e, ha igen, mikor és abban az időpontban a II.r. felperesnek milyen tartozásai és milyen követelései lesznek, így nem lehet a Ptk. 201. § (2) bek. szerinti feltűnően nagy értékkülönbség a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás között. Megjegyezte ugyanakkor a törvényszék, hogy az átvállalni kért 242.749.727,- Ft tartozásból levonva az I.r. alperes által jogellenesen ki nem fizetett 73.620.420,- Ft-ot (38. sz. részítéletben elbírált kérelem) és a II.r. felperes 2010. március és április havi teljesítménye után ki nem utalt 145.919.300,- Ft-ot, valamint az átvett és ki nem fizetett készlet 17.463.306,- Ft ellenértékét (213. sz. részítélet), gyakorlatilag nem lenne átvállalandó tartozás.

A II.r. felperes ezen kereseti követelése alapjául szolgáló szerződéses rendelkezés nem ütközik az V.r. alperes által hivatkozott Áht. 12/A. § rendelkezéseibe sem, ugyanis ezen rendelkezések az önkormányzat perbeli szerződéses kötelezettségvállalását nem korlátozzák, azok nem vonatkoztathatók a hosszú távú szerződés lejárta előtti megszűnése esetére rendelt elszámolási kötelezettségre.

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a Gfv.VII.30.275/2012/12. számú, jelen perben hozott részítéletében már rámutatott, hogy az Ebtv. 35. § valamennyi rendelkezése azt a célt szolgálja, hogy az egészségügyi ellátás folyamatossága biztosítható legyen. Az Ellátási szerződésnek a jelen kereseti kérelem kapcsán elemzett szerződéses rendelkezése, azaz a szerződés megszűnésekor az OEP-től járó, de még ki nem utalt finanszírozási összeg engedményezése ugyancsak ezt volt hivatva garantálni. A 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet 6/C. § (5) bek. úgy értelmezhető koherensen a hivatkozott törvényi rendelkezéssel, hogy a szolgáltató váltás esetén nincs akadálya olyan megállapodás megkötésének, amely szerint a finanszírozási szerződés megszűnését megelőzően nyújtott és elszámolható teljesítmények után járó díj részben vagy egészben az új szolgáltatót illeti meg.

A tartozásátvállaláshoz kapcsolódóan nem ítélte megalapozottnak a volt II.r. alperesnek, illetve jogutódjának: az V.r. alperesnek azt a védekezését, miszerint a jognyilatkozat pótlására irányuló II.r. felperesi kereset teljesítésének akadálya az, hogy nem bizonyított,

hogyan az egyes jogosultak szerződés szerűen teljesítettek-e. A Ptk. 332. § (2) bek-ben írtakból folyóan ugyanis ha a jogosult a tartozásátvállaláshoz hozzájárul, a tartozásátvállaló a kötelezett helyébe lép és megilletik mindazok a jogok, amelyek a kötelezettet a jogosulttal szemben megillették. Mindez tehát azt jelenti, hogy amennyiben az egyes jogosultak teljesítése nem volt szerződés szerű, akkor a tartozásátvállaló is hivatkozhat erre az ellenérték megfizetése körében.

A II.r. felperest illető 145.919.300,- Ft finanszírozás kapcsán az elsőfokú bíróság a következőket emelte ki.

Nem vitatott tény, hogy a II.r. felperes 2007. január 1. napjától 2010. április 30. napjáig a 2006. december 20. keltű finanszírozási szerződés (ld. az I.r. alperes ellenkérelmének A/6 sz. melléklete és a szakvélemény melléklete) szerint szolgáltatott, és a II.r. felperes jelentette a 2010. március és április havi, 145.919.300,- (A/3) összegben elszámolható teljesítményt. Az I.r. alperes 2007. július 1. és 2010. február 28. közötti időszakra jelentett teljesítmény után a finanszírozást a II.r. felperes részére megfizette, nem történt meg azonban a 2010. március és április havi jelentett teljesítményre eső finanszírozás kiutalása.

A kiutalás esedékessége a 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet 184. § (3) bek. és 13. számú melléklet szerint a március havi teljesítmény (71.266.700,- Ft) esetében 2010. május 3., az április havi teljesítmény (79.382.900,- Ft) esetében 2010. június 2. (első munkanap) lett volna.

A II.r. felperes 145.919.300,- Ft összegben a szerződés alapján olyan szolgáltatást teljesített, amelynek ellenértékét még nem kapta meg, így részére az I.r. alperes a Ptk. 319. § (2) bek. és a Korm. rendelet 6/C. § (2) bek. a) pontja alapján 145.919.300,- Ft-ot megfizetni köteles.

A kiutalást az I.r. alperes a VI.r. alperesi jogelőd: a volt III.r. alperes részére teljesítette, amely azonban finanszírozási szerződést csak 2010. május 20. napján kötött (A/6). A II.r. felperes, ill. fenntartója/tulajdonosa a kéthavi finanszírozási díjnak a volt III.r. alperesre való átruházására megállapodást nem kötött, a II.r. felperes finanszírozási szerződése működési engedélye visszavonása okán (és nem az új feladatátadási/ellátási szerződés megkötésével) szűnt meg, és nincs olyan megállapodás, amely a II.r. felperes, illetve fenntartója/tulajdonosaként az I.r. felperes a II.r. felperest megillető díjról úgy rendelkezett, hogy azt az I.r. alperes a VI.r. alperes jogelődjére részére utalja ki.

Az elsőfokú bíróság az I.r. alperesnek az Ebtv. 34. § (2) bek-nek 2010. január 1. napjától hatályos szövegére való hivatkozását a következők miatt nem találta alaposnak:

A II.r. felperes a részére kiutalt a 2006. november és 2006. december hóra eső finanszírozáshoz nem finanszírozási díj jogcímen jutott, mert az nem a finanszírozási szerződése, hanem a jogelőd II.r. és a IV.r. alperes rendelkezése alapján került részére kiutalásra, ami a 2006. december 12. napján kötött szerződésen alapult. A Korm. r. 2. § f), h) pontja, a 6. § (1), (2) és (3) bek., a szerződés 6.1. pontja alapján a II.r. felperes finanszírozásának csak a finanszírozási szerződés alapján jelentett teljesítmény után járó díjazás minősül. Emellett az engedményezés nem ingyenes volt, mert a II.r. felperes átvállalta a IV.r. alperes tartozásait, amelyekért a IV.r. alperesnek kellett volna helytállnia. A II.r. felperes tehát nem részesült többhavi finanszírozásban, mint ahány hónapig a szerződése alapján szolgáltatott.

Az Ebtv. 34. § (2) bek. nem alkalmazható azért sem, mivel ez a jogszabályi rendelkezés még nem létezett a szerződéskötéskor, hiszen csak 2010. január 1. napjától volt hatályos, így az abban foglaltakra a szerződést megkötő felek nem lehettek tekintettel. A miniszteri indokolás megszővegezéséből is következik, hogy a módosítás annak kívánja elejét venni, hogy a fenntartó a jelenben, vagy a jövőben lemondjon a korábbi szolgáltatót megillető díjról az új szolgáltató javára. A lemondás pedig egyébként sem azonos a követelés átruházásával, az ellenérték fejében történő engedményezéssel. A feladat átvételekor a felperesek nyilvánvalóan nem vehettek figyelembe egy 3 évvel később hatályba lépő jogszabályt, amikor a tartozások átvállalására kötelezettséget vállaltak a korábbi szolgáltatót illető finanszírozás engedményezése ellenértékeként.

A felek között létrejött finanszírozási szerződésnek az új rendelkezés csak abban az esetben lett volna része - a Ptk. 226. § (1) bek-ben, 226. § (2) bek-ben, az Ebtv. 31. § (1) bek. h) pontjában, a szerződés 8.1.)-8.5.) pontban foglaltakra is figyelemmel -, ha a felek a szerződésüket módosítják, vagy az I.r. alperes jogszabályváltozás miatt szerződésmódosítást kezdeményez, erre azonban nem vitásan nem került sor.

A Győri Ítéltábla jelen perben született Gf.IV.20.073/2012/9. sz. jogerős részítélete - amelyet a Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Gfv.VII.30.275/2012/12. sz. részítéletével hatályában fenntartott - azonosan foglalt állást a perbeli jogviszonyban és leszögezte, hogy az Ebtv. 34. § (2) bek. 2010. január 1-jétől hatályos rendelkezése csak az ezt követően létrejött jogviszonyokra tartalmaz irányadó rendelkezést.

A törvényszék az I.r. alperes beszámítási kifogását (188/IA/1. alatt csatolt irat) nem ítélte megalapozottnak.

Az I.r. alperes a megbízási szerződés alapján kifizetett összesen bruttó 127.598.917,- Ft „tanácsadói díj” és bruttó 138.500.000,- Ft „bérleti díj” jogszerűtlen felhasználására tekintettel az Ebtv. 35. § (1) bek. és 35. § (6) bek. alapján terjesztett elő beszámítási kifogást, a törvényszék azonban rámutatott arra, hogy az I.r. alperesi jogelőd által végzett ellenőrzés nem állapított meg jogosulatlan felhasználást és visszafizetési kötelezettséget.

Az elsőfokú bíróság elfogadta a II.r. felperes érvelését azon körben, hogy közokirattal, a REP jegyzőkönyvvvel bizonyította a jogszerű felhasználást, és a bevételek és kiadások megfelelő elkülönítését, illetve azt, hogy az egyéb bevétele (pénzforgalmi ellenőrzés) éves bontásban is meghaladta azt az összeget, amelyet az I.r. alperes be kíván számítani.

A bíróság nem osztotta az I.r. alperesnek a beszámítási kifogása kapcsán előadott álláspontját, miszerint a felszámoló általi visszaigazolás tartamát tekintve nem vitatott követelést jelentene. Az I.r. alperes a beszámítási kifogását a II.r. felperes felszámolásának kezdő időpontja előtt bejelentette, amelyet a II.r. felperes a perben mindvégig vitatott és a hitelezői igénye felszámoló által a nyilvántartásba vétele sem jelenti a követelés elismerését, különös tekintettel arra, hogy a felszámolás megindulását követően a felszámoló az addig is eljáró jogi képviselő részére adott meghatalmazást a per vitelére és a jogi képviselő immáron a felszámolótól származó utasítás alapján is változatlanul vitatta az I.r. alperesi beszámítási kifogását.

Az elsőfokú bíróság a beszámítani kért követelés körében a terjedelmes bizonyítás eredményeként mindemellett érdemben is úgy foglalt állást, hogy a beszámítani kért összegek nem minősülnek jogellenes felhasználásnak.

A szakvéleményben kimutatott 127.598.917,- Ft „tanácsadói díj” olyan költség és kifizetés, amelyet a II.r. felperes a finanszírozási szerződésben meghatározott feladatok ellátása körében használt fel.

A bíróság a tanácsadói díjakat azért tekintette jogszerű felhasználásnak, mert a számlák melletti teljesítmény kimutatásokban felsorolt feladatokkal összhangban állt a tanúk vallomása, illetve a perbeli egyéb okiratok tartalma, amelyek együttesen bizonyítják a feladatok teljesítését, amely feladatok a finanszírozott egészségügyi ellátáshoz, teljesítéséhez szükségesek voltak. A felhasználás jogszerűsége nem függ attól, hogy a feladatot ellátó személy azt munkaviszonyban végzi, vagy egy megbízott cég alvállalkozójaként, ahol a feladat ellenértékéről a megbízott számlát állít ki. A felhasználás jogszerűségét nem befolyásolja az sem, ha a megbízott kapcsolt vállalkozása a megbízó, ha nem történik „túlszámlázás”.

A bérleti díj kapcsán az elsőfokú bíróság a következőket emelte ki:

Az I.r. alperes által beszámítani kért 138.500.000,- Ft összeg még tartalmazza a kaució 15.000.000,- Ft összegét, noha azt a felperesek már elszámolták.

A Beruházási és vagyonhasználati szerződés II.1. pontja kizárólag azon ingatlanra, és ingatlan állapotra vonatkozik, amelyre az önkormányzat használati jogot adott.

A vállalt beruházásokról a II.2. pont rendelkezik, ezért a II.1. pont szerinti kötelezettség nem vonatkozhat rá. Az I.r. felperes az idegen ingatlanon végzett beruházást, illetve az ide általa beszerzett eszközöket adta bérbe.

Az I.r. felperes arra nem vállalt kötelezettséget, hogy az elvégzett beruházás és beszerzett eszközök használatát térítés nélkül biztosítja, ez sem a szerződésből, sem jogszabályból (Ptk. 201. § (1) bek.) nem vezethető le.

Az I.r. felperes által számlázott bérleti díj alatta maradt a piaci díjnak.

A perben az V.r. alperes által fenntartott - a jogelődje által előterjesztett 791.934.187,- Ft összegű - beszámítási kifogást a bíróság nem találta megalapozottnak. Felhívta a II., III., IV.r. alpereseket, hogy a beszámítási kifogásuk körében jelöljék meg határozottan és egyértelműen, hogy az egyes alperesek milyen összegű beszámítási kifogást támasztanak a felperesekkel szemben, egyidejűleg csatolják a beszámítási kifogásaik alátámasztására szolgáló, a perben még be nem nyújtott bizonyítékaikat, bizonyítási indítványaikat. A beszámítási kifogás érdemi elbírálásához szükséges pontosítást a későbbiek során a II., III., IV.r. alperesek nem tették meg, így érdemben az V.r. alperes által fenntartott beszámítási kifogás sem volt elbírálható.

Utalt továbbá a bíróság arra is, hogy a beszámítási kifogás ténybeli alapjaként megjelöltek, a Fővárosi Törvényszéken 7.G. 40.299/2010. számon indult perben az ott felperesként perben álló "**Város**"1 Önkormányzata által "**B**" Kft I.r., "**A**" Kft II.r. és a "**Város**"1i IV.rendű alperes neve-Rendelőintézet és Gyógybarlang Egészségügyi Szolgáltató Kft f.a. III.r. alperes ellen kártérítés megfizetése iránt folyamatban volt perben a kereset részét képezték és amely perben ezen igényekről jogerős részítélet rendelkezett az ottani felperesi keresetet elutasítva (ld. Fővárosi Ítéltábla 16.Gf. 40.285/2013/4. sz. jogerős részítélete 222/F/1. alatt csatolva, ill. a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.VII.30.030/2014/4. számú részítélete 269. szám alatt csatolva). Mindemellett az I.r. felperes által elvégzett beruházások könyv szerinti

értékére nem lenne kihatással az sem, ha a II., III., IV.r. alperesi ellenkérelemhez csatolt műszaki magánszakvélemény tartalma valósnak bizonyulna.

Tekintettel arra, hogy a II.r. felperes elsődleges kereseteit a törvényszék (részben) alaposnak ítélte, az eshetőlegesen előterjesztett másodlagos, harmadlagos kereseteket nem bírálta el.

Az V.r. alperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást nem tárta fel teljes körűen és a bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, a megállapított tényállásból helytelen jogkövetkeztetéseket vont le.

Hangsúlyozta, hogy a felperesek kötelezettsége volt az ellátást a lehető legmagasabb színvonalon a jó gazda módjára történő gazdálkodás mellett biztosítani. A felperesek által elfogadott ajánlatban az szerepel, hogy a felperes minden körülmények között szolgáltatni köteles. Nyilatkozatban vállalták a felperesek, hogy a hatályos jogszabályok alapján működtetik a kórházat, a szerződés teljes időtartamára a mindenkori érvényes jogi környezetnek megfelelően biztosítják a betegellátást. Ehhez képest nem hivatkozhatnak 2 évvel a szerződéskötés után alappal arra, hogy a jogszabályok kedvezőtlen megváltozása miatt lehetetlenült a szerződés teljesítése. A felperesek a szerződésben vállalt beruházásokat nem teljesítették. Az elszámolási kötelezettség vizsgálata során ezen nem teljesítést is figyelembe kellett volna venni. A felpereseknek számolniuk kellett az esetleges kedvezőtlen jogszabályváltozásokkal is, figyelemmel a szerződések 30 éves futamidejére. Kedvezőtlen piaci illetve jogszabályi hatások esetén a felpereseknek jó gazda módjára lett volna szükséges újratervezni a vállalatokat. Pénzügyi nehézségek esetén is a szolgáltatások teljesítése kellett volna legyen az elsődleges cél, ehelyett olyan számlákat fizettek ki egymást között, amelyek mögötti tartalom megkérdőjelezhető. Ezen körülmények tisztázására elengedhetetlen lett volna orvos-manager szakértő véleményének beszerzése a felperesi gazdálkodás jellegének a feltárására. Az ezirányú indítványt tehát a törvényszék alaptalanul utasította el.

Az V.r. alperes szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte megfelelő súllyal, hogy a felperesek nem tettek meg mindent annak érdekében, hogy a szolgáltatást teljesítsék.

A fellebbezésben utaltak az LB-H-GJ-2011-150., továbbá az LB-H-PJ-2011-443. számú bírósági határozatokra utalva arra, hogy a szerződés megkötésekor elvárható, hogy a felek számoljanak a körülmények változásaival, érdekbeli-gazdasági lehetetlenülés miatt csak igen szűk körben ismeri el a bírói gyakorlat a szerződés megszűnését.

Az V.r. alperes hangsúlyozta, hogy az elszámolás körében az ítélet indokolásával szemben a szerződésben vállalt beruházások elvégzését az alperesi oldal végig vitatta. A felperesek az ajánlati dokumentációban kijelentették, hogy a szükséges források teljes körűen rendelkezésükre állnak, ehhez képest 2 évvel később már lehetetlenülésre hivatkoztak. A könyv szerinti érték a beruházások esetében, amennyiben a felperes valóban szerződés szerint teljesített volna, 30 évig szolgáltatott volna, nulla lett volna. Ehhez képest a lehetetlenülés bejelentésével létrehozott helyzet az V.r. alperessel szemben súlyosan méltánytalan. A szerződés jóerköcsbe ütközik, így semmis.

Az V.r. alperes kiemelte, hogy a felperesek által elvégzett beruházások szakértő által felülvizsgálatra kerültek, a szakvélemény útján számos ponton a hibás teljesítés bizonyított,

a kivitelezésért fizetett ellenérték indokolatlanul magas, olyan munkálatok is számlázásra kerültek, melyeket nem végeztek el, a leszámlázott és így az V.r. alperestől követelt beruházási érték tehát feltűnően értékaránytalan.

A felperesi oldal egymás közti számlázásai miatt a II.r. felperes egyéb jogszerű számláit nem fizette, tartozásait felhalmozta. A könyvszakértői szakvélemény tárgya a könyv szerinti érték kimunkálása volt, amely az értékek jogossága és összezszerűsége körében nem képes az aggályok eloszlatására. A hibás teljesítésre figyelemmel az alperesi oldaltól követelt beruházási érték feltűnően értékaránytalan.

A fellebbezés szerint a betegellátás érdekében felhasznált eszközökkel nem kellett az V.r. alperesnek a felperes felé elszámolni, másrészt a felperes nem is tulajdonos. Ekörben hivatkozott az ANSZT 2683/135/2010. számú határozatára.

A munkavállalók részére kifizetett bérek és közterhek tekintetében hangsúlyozta, hogy a jogelődje több alkalommal teljesített elmaradt munkabérfizetést a kórház dolgozói részére. A munkabérek a felperesnek az OEP finanszírozásból kellett teljesítenie. Ehhez képest azt régebbi, 2007-es számlái kifizetésére, továbbá az I.r. felperes által kiszámlázott tanácsadói és bérleti díjak megfizetésére fordította a II.r. felperes. Ekörben is indokolt lett volna az orvos-manageri indítványnak való helyt adás.

A jognyilatkozat pótlásával kapcsolatosan hivatkozott arra, hogy az átvállalással érintett tartozások között 2007-es kiegyenlített számlák is fellelhetők, ezen tartozásokat a II.r. felperes azért halmozta fel, mert az I.r. felperes felé teljesített kifizetéseket. A tartozások felhalmozása kizárólag a felperesnek felróható, előnyök szerzése végett a Ptk. 4. §-a szerint saját felróható magatartására senki nem hivatkozhat.

A szerződés konkrét összeget, nagyságrendet a tartozással kapcsolatosan nem állapít meg, nyilvánvaló, hogy a II.r. alperes a reá vonatkozó kógens törvényi rendelkezések alapján sem vállalhat fel egy bizonytalan nagyságrendű tartozást. A szerződés megkötésével a felperesek jóval nagyobb bevételhez jutottak, mint a kórháztól átvállalt tartozások összege, mivel az OEP finanszírozásokra is jogosulttá váltak. A felperes által áthárítani kívánt tartozás nagy része a perbeli szerződés megkötése előtt keletkezett. A szerződéskötéskor a felperesek előtt ismert volt a kórház tartozásainak összezszerűsége, ugyanakkor az alperes nem ismerhette a felperesi tartozások nagyságrendjét.

A többi hitelező terhére a II.r. felperes az I.r. felperest hozta lényegesen előnyösebb helyzetbe, az irányába fennálló követelések kiegyenlítésével. A felperesi és a szakértői vélemény sem bizonyította a számlák tartalmának jogosságát. A fenti magatartás az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával szemben jóerkölcsbe ütközik. Az elszámolási kötelezettségbe a számlák jogosságának vizsgálata is beletartozik.

Az V.r. alperes álláspontja szerint a tanácsadói és bérleti díjak tekintetében sem megalapozott a törvényszék döntése. A felperesek jogszerűtlenül számlázták ki egymást között a bérleti és tanácsadói díjakat, elvonva a többi hitelezőtől a kielégítést. A perbeli szerződés szerint az I.r. felperesnek térítés nélkül kellett biztosítani a II.r. felperes részére a számára használatba adott ingatlanok használatát. A bérleti szerződés erre figyelemmel tehát érvénytelen. A tanácsadói és bérleti szerződéseket és a kapcsolódó teljesítésigazolásokat mindkét szerződő fél képviselőjében "C" írta alá. Az érdekellentétre figyelemmel ezek semmisek. A szakértői vélemény sem bizonyítja az üzleti tanácsadás címén kiszámlázott összegek jogosságát, hiszen az, hogy a szakvélemény szerint könyvszakilag elfogadható a számla, a követelés

jogosságát nem alapozza meg. A kifizetett tanácsadói díjak nem tekinthetők a felperes részére megfogalmazott feladatokhoz biztosított finanszírozások jogszerű felhasználásának. Egyrészt nem felelnek meg a díjak a piaci árak, másrészt az ügyvezetői feladatkörbe tartozó tevékenység ellenértékére vonatkoznak és semmi nem bizonyítja a tanácsadás megtörténtének és szükségességének tényét.

A tanácsadói díjak az ügyvezető feladatát tartalmazták, arra fizették ki a felperesek, amelyek egyébként is az ügyvezető feladatát képezték volna. A könyvelési teendők nagy része a kórháznál maradt, saját munkavállalók látták el.

A lehetetlenüléssel kapcsolatosan hangsúlyozta az V.r. alperes, hogy az ágyszámra csak kormányzati döntésnek volt ráhatása, a felpereseknek pontosan tudniuk kellett; hogy mit vállalnak 30 évre, hiszen a kórházról minden tény, adat és dokumentum rendelkezésre állt. 2008. augusztusig nem volt jelzés a felperesi oldal részéről, hogy problémák lennének. A gyógybarlang hasznosítása nem valósult meg, holott ez hozott volna megfelelő pénzeszközöket. A hasznosításnak nem lehetett volna akadálya, amennyiben a felperesek a jó gazda módjára jártak volna el. A felperesi működés után bizonyos beruházások elvégzését követően nem is volt akadálya a barlanghasznosításnak. Ahhoz korábban a felperes által vállalt, de meg nem valósított beruházások hiányoztak.

Az úgynevezett Zöld Könyvben a kormányzati stratégiai elképzelések benne foglaltattak, a várható hatásokra utalásokat a felperesnek ismernie kellett, amikor a szolgáltatást 30 évre elvállalta.

Az V.r. alperes a fellebbezési eljárás során hangsúlyozta, hogy a fizetési kötelezettséget nagymértékben befolyásolja az, hogy a felperesek által állított lehetetlenülés bekövetkezett-e. Nagy jelentősége van annak, hogy a felperesek milyen tételeket tesznek az elszámolás tárgyává és ezek valóban jogosak-e. A perbeli szakvélemény ekörben is hiányos és aggályos, nem fogadható el a felperesi követelések bizonyítékeként.

Az a körülmény, hogy a felperesi számlák szerepelnek a felperesi könyvelésben, még nem bizonyíték azok jogszerűségére. A tartozások felhalmozása a II.r. felperes nem megfelelő gazdálkodására vezethető vissza. A számlák vizsgálata nem esik kívül a II.r. felperes és az V.r. alperes közti jogviszony és elszámolás körén, éppen ez a per tárgya, hisz a felperesek az V.r. alperestől követelik a teljes követelés megfizetését. Azon túl, hogy a követelések a felperesi könyvelésben szerepelnek, vizsgálni kell a számlák tartalmát és jogszerűségét is, hisz az alperesi oldal ezt is vitatta.

A VI.r. alperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet részbeni megváltoztatását és a VI.r. alperest 4.080.000,-Ft perköltség megfizetésére kötelező rendelkezés mellőzését, a VI.r. alperes által előlegezett további 376.867,-Ft szakértői díj viselésére a felperesek (elsődlegesen egyetemlegesen, másodlagosan egymás közt egyenlő arányban, harmadlagosan kizárólag az I.r. felperesre irányuló) kötelezését, továbbá 145.919.300,-Ft tekintetében az I.r. alperes V.r. alperes javára való marasztalásának mellőzését kérte. Másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta.

A szakértői díjjal kapcsolatosan hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen marasztalta a VI.r. alperest a másik két alperessel egyetemlegesen a szakértői bizonyítással kapcsolatosan az I.r. felperes által előlegezett szakértői díj 90 %-ának megfizetésére. A VI.r. alperest a bíróság egyetlen kereseti kérelem, vagy igénypont tekintetében sem marasztalta,

így vele szemben a felperesek nem tekinthetők pernyertesnek. Indokolatlan az egyetemleges marasztalás is a Pp. 82. §. (1) bekezdése értelmében, hiszen a Pp. 51. §. a.) pontja szerinti egységes pertársi viszony a VI.r. alperes és a többi alperes között nem áll fenn.

A fentiekben túl pervesztessége hiányában a VI.r. alperes az általa előlegezett szakértői díj részbeni viselésére sem kötelezhető, tehát az összesen 418.867,-Ft szakértői díjból nem csupán 42.000,-Ft, hanem a fennmaradó 376.867,-Ft megfizetésére is az I.r. felperes lenne köteles.

Az OEP finanszírozással érintett marasztalás tekintetében hangsúlyozta, hogy az engedményezésre irányuló II.r. felperesi kötelezettségvállalás alapján az engedményezett követeléssel a II.r. alperes akként rendelkezett, hogy az I.r. alperes azt közvetlenül a III.r. alperes részére teljesítse. Az I.r. alperes és a II.r. alperes között az engedményezett követelés elszámolása ténylegesen megtörtént. Az I.r. alperesnek ugyanezen összeg ismételt megfizetésére kötelezése szükségtelen. A közvetlen érdekeltségét tekintetben a VI.r. alperes abban jelölte meg, hogy az I.r. alperes jogerős marasztalása esetén a terhére megítélt összeggel azonos, korábban már elszámolt összeget a VI.r. alperestől az I.r. alperes visszakövetelné.

A II.r. felperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását kérte. Ennek körében kérte, hogy a II.r. felperes által az államnak fizetendő feljegyzett illeték összegét 189.000,-Ft-ra szállítsa le, míg az állam által viselt illeték összegét 711.000,-Ft-ra emelje fel a másodfokú bíróság. Kötelezze továbbá az V.r. alperest, hogy fizessen meg a II.r. felperesnek 10.622.381,-Ft perköltséget.

Álláspontja szerint a pervesztesség-pernyertesség arányát illető számításai során az elsőfokú bíróság a Pp. 24. §. (1) bekezdésének téves alkalmazásával több körülményt figyelmen kívül hagyott. Emiatt tévesen foglalt állást akként, hogy a II.r. felperes és az V.r. alperes egymás közötti pernyertesség-pervesztesség aránya azonos. A tartozásátvállalással kapcsolatosan a jognyilatkozat pótlása iránti kereseti kérelem pertárgyértékét tévesen meg nem határozhatóként minősítette a bíróság, holott a kereseti kérelem folytán ilyen összeg megfizetése alól mentesül a II.r. felperes a pernyertessége esetén. Ezen összeg képezi tehát a pertárgyértéket. Az ekként módosuló pertárgyérték 408.193.459,-Ft, amihez képest a II.r. felperes 79 %-ban minősül pernyertesnek, ennek megfelelően módosul az illeték viselésének aránya, az ügyvédi munkadíj 3 %-os mértékének alapulvételével pedig ÁFA-val együtt 9.019.704,-Ft megfizetésére köteles az V.r. alperes.

Kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem döntött a II.r. felperesnek a Győri Ítéletábrla Gf.IV.20.063/2014/4. számú határozatával befejeződött másodfokú eljárásában felmerült perköltség viseléséről sem. Ezt mérlegeléssel az illetékalap 1,5 %-ában + ÁFA-ban 332.677,-Ft összegben kérte megállapítani.

Hangsúlyozta, hogy 791.934.187,-Ft erejéig terjesztett elő az V.r. alperes a perben beszámítási kifogást, amely teljes egészében megalapozatlannak bizonyult az elsőfokú eljárásban. Az azzal kapcsolatos védekezés jelentős terjedelmű ügyvédi munkát igényelt, függetlenül attól, hogy a követelést az V.r. alperes nem viszontkeresetként érvényesítette. A bíróságnak a beszámítási kifogással kapcsolatos követelést is figyelembe kellett volna vennie az ügyvédi munkadíj meghatározása során. Ezzel kapcsolatosan az IM rendelet 3. §. (2) bekezdés c.) pontjában meghatározott legkisebb 1 millió Ft + ÁFA, azaz 1.270.000,-Ft összeg megállapítása lett volna indokolt legalább.

A felperesek az V. és a VI.r. alperesek fellebbezésével szembeni ellenkérelmükben az ítélet alperesek által támadott rendelkezéseinek helybenhagyását kérték.

A II.r. felperes hangsúlyozta, hogy az I.r. és a VI.r. alperes között nincs egységes pertársaság. Az I.r. alperes kötelezésére irányuló rendelkezés fellebbezéssel az VI.r. alperes részéről a Pp. 233. § (1) bekezdésére figyelemmel nem támadható. A fellebbezési jogot a VI.r. alperes javára nem alapozza meg az a feltételezés, hogy az I.r. alperes esetleg tőle követelné az általa már megfizetett összeget. A fellebbezési jogot kizárja a Pp. 229. §. (1) bekezdése is, hiszen az I. és V.r. alperes közötti jogviszonyban az ítéleti rendelkezés jogerőre emelkedett. Mindemellett érdemben sem helytálló az ez irányú fellebbezés az elsőfokú ítélet helyes indokaira figyelemmel.

A VI.r. alperes a felperesekkel szemben pernyertesnek nem tekinthető, hiszen a másodlagosan és eshetőlegesen előterjesztett kereseti kérelmeket az elsőfokú bíróság nem bírálta el.

A VI.r. alperes az elsőfokú eljárás során bizonyítási indítványokat terjesztett elő a szakértői bizonyítás körében. Ezzel kapcsolatosan a bíróság döntést hozott, az adott szakkérdés megítéléséhez szükséges szakvélemény beszerzése szükséges volt az I. és V.r. alperesekkel szemben előterjesztett keresetek elbírálásához is. A szakértői bizonyítás túlnyomórészt a felperesi állításokat támasztotta alá.

Az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a III.r. alperes, tehát a VI.r. alperes jogelődje a per kezdeti szakaszában 300 millió Ft-ot meghaladó összegű beszámítási kifogást terjesztett elő, amelyet később nem tartott fenn a VI.r. alperes, azonban ettől függetlenül ilyen arányban pervesztesnek kell minősíteni. A VI.r. alperes által kezdeményezett szakértői bizonyítás nem vezetett sikerre. Ezen körülmények együttes figyelembevételével jogszerűen kötelezte a bíróság a VI.r. alperest az I. és V.r. alperesekkel egyetemlegesen a felperesek által megelőlegezett szakértői díj 90 %-ának megfizetésére, a VI.r. alperes által előlegezett szakértői díjnak pedig ugyanilyen arányú viselésére.

Az V.r. alperes fellebbezésének érdemi kérdéseit tekintve pedig hangsúlyozták, hogy a szerződéskötést követően hatályba lépett jogszabályok az egészségügyi ellátórendszert teljes mértékben újraszabályozták, az ennek folytán a II.r. felperesre vonatkozóan meghozott egyedi közigazgatási döntések olyan mértékű változást eredményeztek az ágyszámban, a kapacitásokban, az ellátott szakmákban, az ágysztruktúrában, a TVK-ban, így a teljesítménnyel járó finanszírozási összegben, amely olyan mértékű finanszírozási hiányt eredményezett, amely a szerződés teljesítésének gazdasági, érdekbeli lehetetlenülését alapozta meg. Ezen változásokkal a felperesek nem számolhattak az ajánlati dokumentáció adatai alapján készített ajánlatuk körében. A hivatkozott Zöld Könyv csupán az ellátórendszer átalakításának modelljét mutatta be.

Helytálló az az elsőfokú ítéleti megállapítás, hogy a lehetetlenné válás körében csak azt lehetett értékelni, hogy milyen terjedelmű volt a felperesek szerződésben vállalt kötelezettsége. A szerződés egyensúlyának megbomlása csak a szerződés keretei között vizsgálható. Nem volt feladata a bíróságnak annak vizsgálata, hogy a szerződésen kívüli tevékenységek biztosíthattak volna-e további bevételeket. A gyógybarlang hasznosításának elmaradása pedig a II.r. alperes szerződésszegő magatartására vezethető vissza, hiszen nem

szüntette meg az osztott használatot. Hangsúlyozták azt is, hogy a felperesek az ajánlatukban nem tettek olyan nyilatkozatot, amelyben minden körülmények között, a jogszabályi változásoktól függetlenül vállalták a kórház üzemeltetését. Az V.r. alperes ezirányú hivatkozása téves. Az V.r. alperes által hivatkozott felperesi nyilatkozat a betegellátásra vonatkozó mindenkor érvényes jogszabályi környezet betartásának kötelezettségét, illetőleg a be nem tartás szankcióját rögzítette, nem pedig egy feltétel nélküli és a szabályozási környezettől ekként teljes mértékben független szolgáltatási kötelezettségre vonatkozott.

A felperesek a vállalt beruházásokat teljesítették. Téves az az V.r. alperesi hivatkozás, hogy a beruházási érték 30 év múlva nulla lett volna. Az I.r. felperes ajánlattevőként a beruházás fedezetének forrását nem jelölte meg. Ha a beruházásokat a II.r. felperes végzi el, ennek költségei ugyanúgy megjelentek volna nála, mint ahogyan a sebészet felújítása esetében is megjelent e költség, az V.r. alperes ebben az esetben nem az I.r. felperes, hanem a II.r. felperes részére lett volna köteles fizetni. Az elszámolási kötelezettséget nem befolyásolja, hogy a beruházást melyik felperes teljesítette.

A felek azonos módon és értéken, könyv szerinti értéken számolnak el akkor is, ha a szerződés a felperesek súlyos szerződésszegése miatt, vagy más okból szűnt volna meg. Ezért nem befolyásolja az elszámolásból eredő kötelezettségeket, hogy a szerződés lehetetlenülése megállapítható-e.

Helytálló az az elsőfokú bírósági megállapítás, hogy az V.r. alperes nem bizonyította a hibás teljesítést a járóbeteg-rendelő tekintetében.

Megalapozatlan az az V.r. alperesi állítás, hogy a felperesek nem voltak az eszközök tulajdonosai. Az alperesek nem vitatták az ingóságok, eszközök teljes körű átvételét, a könyvszakértő igazolta, hogy az eszközök a felperesi könyvekben szerepeltek, a felperesek birtokában voltak a zár alá vételkor.

Az április havi béreket a II.r. felperes nem fizethette ki az április havi finanszírozásból, mert azt a III.r. alperes részére folyósította az I.r. alperes. Az önkormányzat pedig nem teljesített elmaradt munkabér kifizetést a dolgozók részére, ilyen peradat nem merült fel.

Az V.r. alperesnek megalapozatlan az a hivatkozása, hogy a tartozások felhalmozódásának az volt az oka, hogy a II.r. felperes felróható magatartást tanúsított. A II.r. felperes a szerződéskötéskor átvállalt tartozásokat kifizette. A perrel érintett tartozások néhány kivétellel 2009. és 2010-ben keletkeztek. Nem lenne átvállalandó tartozás, ha a IV.r.alperes által jogellenesen ki nem fizetett 73.620.420,-Ft-hoz, továbbá a jogellenesen a III.r. alperesnek utalt két havi finanszírozáshoz, valamint a ki nem fizetett készlet ellenértékéhez hozzájutott volna a II.r. felperes.

A felperesek szerint téves az az V.r. alperesi hivatkozás, hogy az elszámolás körébe a számlák jogosságának vizsgálata is beletartozik. A Ptk. 332. §. (2) bekezdése értelmében az V.r. alperest megilleti az a jog, hogy erre a kötelezettek szemben hivatkozzon.

A felperesek megítélése szerint az V.r. alperes és a II.r. felperes közötti jogviszony és elszámolási jogvita keretein kívül esik az V.r. alperes által vitatott elszámolások jogszerűsége a bérleti és tanácsadói díjak kiszámlázásával kapcsolatosan. Mindemellett érdemben is megalapozatlanok az V.r. alperesnek a fellebbezési hivatkozásai az egyes költségek elszámolása tekintetében. Az I.r. alperes beszámítási kifogása körében a bíróság részletes bizonyítást folytatott le, ennek eredményeként alappal állapította meg, hogy a beszámítás

feltételei nem álltak fenn, mindemellett a beszámítani kért összegek sem minősülnek jogellenes felhasználásnak. A felperesek az elsőfokú bíróságnak az ezzel kapcsolatos részletes és jogcímenként indokolt ítéleti álláspontjával mindenre kiterjedően egyetértettek. Csupán kiemelték, hogy a bíróság által helyesen értelmezett beruházási és vagyonhasználati szerződés II.1. pont 8. bekezdése nem zárja ki, hogy az újonnan létesített járóbeteg-rendelő használata fejében a beruházási költségek megtérülését biztosító mértékű bérleti díj kerüljön felszámításra. A bérleti szerződés pedig nem érvénytelen, hiszen nincs ellentétesen érdekelt fél, az aláírt szerződésekről az alapító, illetve a taggyűlés döntött, felhatalmazva az ügyvezetőt az aláírásra.

Az V.r. alperes fellebbezési ellenkérelmében a II.r. felperes csatlakozó fellebbezésében támadott ítéleti rendelkezések helybenhagyását kérte.

Az V. és VI.r. alperesek fellebbezése érdemben részben az alábbiak szerint alapos.

Az elsőfokú bíróság a részben téves jogi álláspontja folytán elmulasztotta a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítás teljes körű lefolytatását, így a - jelenleg rendelkezésre álló peradatok mellett egyébként helyesen - megállapított tényállás részben hiányos, mindez a bizonyítás érintett körben való nagy terjedelmű kiegészítését, azaz az elsőfokú ítélet részbeni hatályon kívül helyezését teszi szükségessé.

Az ítélet tábla mindenekelőtt abban a kérdésben foglalt állást a fellebbezési eljárás során, hogy a Pp. 233. §. (1) bekezdése értelmében az V. és VI.r. alpereseket valamennyi, általuk támadott ítéleti rendelkezés tekintetében megilleti-e a fellebbezési jog.

A Pp. 51. §. (b.), vagy c.) pontja alá eső pertársak csak a saját előnyükre szolgáló fellebbezéssel élhetnek, tehát azon ítéleti rendelkezésekkel szemben illeti meg a fellebbezési jog őket, amely személyi állapotukra, illetve jogukra, vagy kötelezettségükre kihatással van, azt közvetlenül, vagy legalább közvetve érinti. Abban a kérdésben, hogy miben megnyilvánuló közvetett érdekelttség alkalmas a fellebbezési jog megalapozására, az adott eset egyedi körülményeit a maguk összességében értékelve kell állást foglalni.

A perbeli esetben a II.r. felperes módosított kereseti kérelme 4. igénypontjában elsődlegesen tartozásátvállaló jognyilatkozat pótlására és a jogosulti hozzájárulás II.r. felperessel közösen aláírt okiratban való megkérésére kérte az V.r. alperes, míg 145.919.300,-Ft - V.r. alperes részére való - megfizetésére kérte az I.r. alperes kötelezését.

Amennyiben ezen kereseti kérelmét a bíróság alaptalannak ítélné, úgy másodlagosan az Ellátási szerződés IV.9. pontja szerinti szerződéses rendelkezésnek megfelelő tartalmú szerződés létrehozását kérte. Harmadlagos kereseti kérelme - arra az esetre, ha az elsődleges, illetve a másodlagos kereseti kérelem alaptalannak bizonyulna - az I.r., míg eshetőleges negyedleges kereseti kérelme jogalap nélküli gazdagodás jogcímén a VI.r. alperes, ötödleges kereseti kérelme pedig az V.r. alperes 145.919.300,-Ft megfizetésére kötelezésére irányult.

Mindemellett az is megállapítható, hogy a meghozott elsőfokú ítéleti rendelkezés esetére az I.r. alperes 145.220.400,-Ft és járulékai erejéig igényt jelentett be a VI.r.alperessel szemben (Gf.8/A/1. alatti irat).

A 4. igénypontban előterjesztett kereseti kérelmek egymással való viszonya (az ekörben negyedlegesen és eshetőlegesen a VI.r. alperes marasztalására irányuló kereseti kérelem), másrészt ezen kereseti kérelemmel érintett követeléssel kapcsolatos I.r. alperesi igény megteremti a VI.r. alperes számára a fellebbezési joghoz szükséges érdekeltiséget atekintetben, hogy a 4. igénypontban elsődlegesen előterjesztett kereseti kérelem részeként az I.r. alperest az V.r. alperes javára (145.919.300,-Ft erejéig) marasztaló ítéleti rendelkezéssel szemben fellebbezéssel éljen.

Nincs fellebbezési joga az V.r. alperesnek az I.r. alperes által - az egészségbiztosítási finanszírozás jogellenes felhasználására hivatkozással - előterjesztett beszámítási kifogás elutasítása tekintetében, hiszen az V.r. alperes a beszámítási kifogás megalapozottsága esetére sem szerez jogot, illetve közvetlenül, de közvetve sem szabadul kötelezettségtől.

Utal az ítéletábra azonban arra, hogy az V.r. alperes fellebbezése a II.r. felperes keresetének 4. igénypontjában előterjesztett elsődleges kereseti kérelmet elbíráló ítéleti rendelkezést is támadja, melynek része az I.r. alperest az V.r. alperes javára marasztaló rendelkezés is. Az ezen kereseti kérelem alapjaként hivatkozott Ellátási szerződés IV.9. pontja szerint a tartozásátvállalás és az engedményezés egymással elválaszthatatlanul összefüggő viszonyban, szolgáltatás-ellenszolgáltatás jellegű kapcsolatban áll egymással (bár ahogy arra az elsőfokú bíróság helyesen utalt, az érintett követelések és tartozások majdani összegének ismeretlenségére figyelemmel egyenértékűség hiányának kockázatát tartalmazó, azt felvállaló kötelezetről van szó, így feltűnő értékaránytalanság címén nem támadhatók). Összefüggésükre tekintettel elkülönült elbírálásukra nincs mód, így az V.r. alperes fellebbezése - ezirányú kifejezett kérelme hiányában is, továbbá a I.r. alperesi fellebbezés hiányában is - szükségsszerűen megköveteli a II.r. felperes általi engedményezéssel (illetve hiányával) kapcsolatos elsőfokú ítéleti álláspont, ekként az erre alapított (V.r. alperes javára való) I.r. alperesi marasztalás felülbírálatát is.

A kifejtettkre tekintettel az I.r. alperes beszámítási kifogását elutasító ítéleti rendelkezésen túl valamennyi érdemi ítéleti rendelkezés felülbírálatára kiterjedtek a másodfokú eljárás keretei.

Ennek során az ítéletábra az elsőfokú bíróságnak az ellátási szerződés lehetetlenülése folytán való megszűnése, ezzel együtt a beruházási és vagyonhasználati szerződés megszűnése, továbbá a szerződések megszűnésének időpontja tekintetében a kiterjedt bizonyítási eljárás eredményének okszerű mérlegelésén alapuló elsőfokú ítéleti tényállással és az ebből levont helyes jogi következtetéssel, annak részletes indokaira is kiterjedően maradéktalanul egyetért, így megismétlésüket, mint szükségtelent mellőzi. Az elsőfokú ítélettel egyezően kiemeli, hogy a teljesítés lehetlenné válása tekintetében a felperesek által a szerződésben vállalt kötelezettségek terjedelme volt irányadó, ekként az alperesi állásponttal szemben nem volt a felperesek terhére róható (és egyáltalán érdemben vizsgálható), hogy a felperesek valamilyen, a szerződéses kereteket meghaladó egészségügyi szolgáltatás ellenértékeként juthattak volna-e a gazdálkodási veszteségeik kiküszöbölésére, vagy mérséklésére alkalmas bevételekhez.

A szerződések fentiek szerinti megszűnése - ahogyan arra az elsőfokú bíróság ítéletében hivatkozott - az elszámolási kötelezettséget vonja maga után, mégpedig a szerződésben a felek által lefektetett szabályok szerint.

Ugyanakkor utal arra az ítéletábra, hogy a jelen másodfokú eljárás tárgyát képező elsőfokú ítélet által elbírált igények szempontjából nem bír jelentőséggel, hogy a felek érdekkörén kívül álló ok, vagy a felperesek alperesi oldal által hivatkozott szerződésszegése vezetett-e a szerződések megszűnéséhez, ugyanis a felek megállapodása a felperes által támasztott kereseti igények körében az elszámolás szabályait azonos tartalommal határozta meg.

A szerződések megszűnése esetére irányadó elszámolás szabályait a felek a beruházási és vagyonhasználati szerződés IV.pontjában részletesen szabályozták.

Az V.r. alperes ezen elszámolási szabályokat jóerkölcsbe, illetve jogszabályba ütközésre hivatkozással egyaránt támadta. Az ítéletábra ekörben az elsőfokú ítélettel egyezően utal arra, hogy a Gt.IV.20.063/2014/4. számú részítéletében ezen semmisségi hivatkozás érdemi elbírálása megtörtént, mindemellett a kifejtett jogi álláspont lényegét kiemelve rámutat arra, hogy nyilvánvalóan nem ütközi jóerkölcsbe az a körülmény, hogy a szerződő felek a szerződés megszűnése esetére az elszámolási kötelezettségeiket meghatározták, de nem ütközik a társadalom általános értékítéletébe, ekként a jóerkölcsbe az elszámolás részletes rendje sem. Az V.r. alperes jogelődje, az önkormányzat által vállalt kötelezettségek meghatározásának módja és a kötelezettség mértékére irányuló rendelkezések sem kifogásolhatók a fenti jogcímen alappal, de nem ütköznek a rendelkezések az Art. 12/A § (2) bekezdésében foglaltakba sem, hiszen a Ptk. 319. §. (2) bekezdése szerint a szerződő feleket elszámolási kötelezettség terhelné az ezirányú szerződéses rendelkezések hiányában is, az Aht. hivatkozott rendelkezése pedig nem a jogszabályból fakadó elszámolási kötelezettség szerződésben való megerősítésének, részletes szabályai meghatározásának tilalmára terjed ki.

A felek az I.r. felperes által elvégzendő ingatlant érintő beruházások, továbbá a felperesek által az egészségügyi szolgáltatások teljesítését szolgáló körben beszerzett ingóságok körében az elszámolást a könyv szerinti értékhez, azaz a bekerülési költségek számviteli szabályok szerint az adott időpontban nyilvántartott összegéhez kötötték, azaz költségalapú elszámolást határoztak meg. Helytálló ekörben az elsőfokú ítélet azon álláspontja, hogy a nem forgalmi érték alapú elszámolásra figyelemmel a beruházások forgalmi értéke a perben nem releváns.

A Ptk. 207. §. (1) bekezdése szerint a szerződési nyilatkozat úgy értelmezendő, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint érteni kellett. A szerződés értelmezése során azonban a fentiekben túl figyelemmel kell lenni azon polgári jogi alapelvre is, mely szerint a polgári jogviszonyokban a visszterhesség vélelme, az egyenértékűség, az értékarányosság elve uralkodik (Ptk. 201. § (1) és (2) bekezdés)-.

Mindezek alapján nyilvánvaló, hogy a felek az elszámolási szabályok meghatározására irányuló szerződéses rendelkezések megalkotásakor a reális, értékarányos, a beruházások valós költségéhez igazodó könyv szerinti értéket tekintették az elszámolás alapjaként irányadónak. A könyv szerinti érték számviteli szabályok szerinti nyilvántartása bázisaként tehát a ténylegesen elvégzett munkák, illetőleg beszerzett eszközök reális bekerülési költsége

(illetve reális beszerzési ára), piaci árviszonyok mellett a Ptk. 201. §. (2) bekezdése körében irányadó bírói gyakorlatnak megfelelő eltérésen belüli összeg szolgálhat.

Az V.r. alperes jogelődje, a II.r. alperes által felhozott és az V.r. alperes által az elsőfokú eljárás során végig fenntartott és fellebbezésében is hivatkozott védekezés szerint az I.r. felperes által az ingatlanon végzett beruházások körében érvényesített igény (az I.r. felperes keresetének 1. igénypontja) alapjául meghatározott könyv szerinti érték alapját nem a fenti szempontoknak megfelelő bekerülési költség szolgáltatja. Az alperesi védekezés szerint az I.r. felperes által végzett beruházások könyv szerinti értéke részben ténylegesen el nem végzett beruházások ellenértékét is magában foglalja, részben pedig az egyes beruházások hibás jellege ellenére a hibákat, ekként a tényleges értékcsökkenést figyelmen kívül hagyó bekerülési költségeken alapul.

A fenti alperesi védekezés - szemben az elsőfokú bíróság ítéleti álláspontjával - nem a beruházások forgalmi értékének meghatározására, hanem a könyv szerinti elszámolás irányadó szabályai mellett a könyv szerinti érték meghatározásának alapjául szolgáló valós bekerülési költség vitatására irányult. Az ilyen tartalmú védekezésre az V.r. alperesnek a fentebb kifejtettek szerint a szerződés értelmezéséből levezethető joga fennáll.

Utal az ítélet tábla a fentiekkel kapcsolatosan arra, hogy önmagában az a körülmény, hogy az I.r. felperes ténylegesen azt az ellenértéket fizette ki a beruházásokért, mint amily a könyv szerinti érték alapjául szolgáló összegként szolgált, nem lehet alkalmas az ezzel kapcsolatos alperesi védekezés megalapozatlanságának alátámasztására. Amikor a szerződést kötő felek egymással elszámolási viszonyban vannak, a szerződés teljesítése során a Ptk. 4. §. (1) bekezdésében foglalt alapelvnek megfelelően a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően, a (4) bekezdés értelmében pedig az adott helyzetben általában elvárható módon kötelesek eljárni. Amennyiben az I.r. felperes az általa megrendelt beruházás ellenértékének kifizetésekor nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, tehát a kivitelező munkájának minőségét, mennyiségét nem ellenőrizte, ténylegesen el nem végzett munkálatok ellenértékét fizette ki, a kivitelezővel szemben mennyiségi és minőségi kifogásait elmulasztotta érvényesíteni, úgy ezen magatartásának következményeit maga köteles viselni, azokat a hivatkozott szerződéses rendelkezés alapján sem háríthatja át automatikusan a szerződéses partnerére, a perbeli esetben a II.r. alperes jogutódjára, tehát az V.r. alperesre.

A per II.r. alperese a 6/A/10. és 11. szám alatt csatolt ("G" által készített) építésügyi műszaki magánszakértői vélemény adataira hivatkozással terjesztette elő ezirányú védekezését, s az A/10. számú magánszakértői vélemény lényegében a tételes felmérésre hivatkozással mutat ki lényegi eltéréseket az I.r. felperes részéről ténylegesen elvégzett beruházások, illetőleg ennek fejében a vele szemben a kivitelező által elszámolt, az I.r. felperes által kifizetett beruházások mennyisége, műszaki terjedelme között. Az V.r. alperes a 234. sorszámú előkészítő iratában erre figyelemmel indítványozta építész műszaki szakértő kirendelését a ténylegesen elvégzett beruházások költségének megállapítására, figyelemmel arra, hogy a II.r. alperes által csatolt szakvélemény összecszerűségében lényegesen eltér az I.r. felperes könyv szerinti érték alapú meghatározás talaján álló követelésétől.

Az elsőfokú bíróság ezen megfelelő időben előterjesztett és kellően indokolt, megalapozott bizonyítási indítvány teljesítését tévesen mellőzte.

Ugyanakkor megjegyzi az ítéletábra, hogy az V.r. alperes jogelődje által 6/A/11. alatt csatolt, a szakértő által a szakértői véleményhez fűzött kiegészítő nyilatkozat a szakvélemény alapjául szolgáló tételes felülvizsgálat el nem végzett beruházásokkal kapcsolatos megállapításaihoz képest a hibás teljesítés körében csupán néhány mondatos és indoklással kellő alapossággal el nem látott hivatkozásokat tartalmaz. Ez, továbbá az elsőfokú bíróság által a beruházásokkal kapcsolatos hibás teljesítés kérdésköre tekintetében kifejtettek (elsőfokú ítélet 24. oldal első bekezdésének második fele) alapján a jelenleg rendelkezésre álló peradatok - ahogy arra az elsőfokú bíróság is helyesen utalt - a hibás teljesítésre irányuló alperesi hivatkozást nem látszanak alátámasztani.

Az V.r. alperes bizonyítási indítványa és az védekezése alátámasztásául csatolt magánszakértői vélemény alapján a perben nem mellőzhető annak vizsgálata, hogy az I.r. felperes által az ingatlan-beruházás körében követelt könyv szerinti érték alapjául szolgáló bekerülési költségek (a már hivatkozott, a Ptk. 201. §. (2) bekezdésével kapcsolatos bírói gyakorlatban kimunkált módon beavatkozást nem igénylő esetleges értékkülönbséget meghaladóan) eltérnek-e, avagy összhangban állnak a ténylegesen elvégzett műszaki tartalom reális piaci ellenértékével. Ennek meghatározása a perben olyan terjedelmű építész műszaki szakértői bizonyítást igényel, mely a másodfokú eljárás kereteit meghaladja. Erre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú ítéletnek az V.r. alperest az I.r. felperes javára 465.458.715,-Ft és az elsőfokú ítéletben meghatározott kamatai megfizetésére kötelező ítéleti rendelkezést a Pp. 252.§ (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ebben a körben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

Az ítéletábra az I. és II.r. felperesnek az általuk beszerzett berendezések, felszerelések stb. könyv szerinti értékének megtérítésére irányuló kereseti kérelmeit (az I.r. felperes keresetének 2., a II.r. felperes keresetének pedig az 1. igénypontja) elbíró ítéleti rendelkezéseket az alábbiakra figyelemmel, a döntés indokaira is kiterjedően megalapozottnak ítélte, ekként a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az ezen kereseti kérelemmel érintett beszerzések birtokállapotának, tulajdoni állapotának helytálló minősítésével és a beruházási és vagyonhasználati szerződés ekörben irányadó elszámolási szabályainak helyes alkalmazásával, továbbá a könyv szerinti érték meghatározása körében lefolytatott könyvszakértői bizonyítás anyagának megfelelő értékelésével marasztalta az V.r. alperest az I.r. felperes javára 5.535.051,-Ft és az ítéletben meghatározott kamatai, továbbá a II.r. felperes javára 11.276.644,-Ft és az ítéletben meghatározott kamatai megfizetésére. Ezen kereseti kérelmek körében az V.r. alperes, mint a II.r. alperes jogutódjának elszámolási kötelezettsége és a szerződés alapján a könyv szerinti érték erejéig a fizetési kötelezettsége fennáll. Ezzel szemben az V.r. alperes fellebbezése sem tartalmaz olyan hivatkozást, mely érdemben lenne képes az elsőfokú ítéleti döntés megváltoztatásának megalapozására. Ezen beszerzésekkel kapcsolatosan az V.r. alperes a fellebbezésében az ingatlan-beruházás esetén felhozotthoz hasonló jellegű, tartalmú és kellően alátámasztott védekezést nem adott elő.

A megtérítési kötelezettség cáfolatára az V.r. alperes által fellebbezésében felhozottak (a III.r. alperest ideiglenes működtetésre kötelező ÁNTSZ határozatra hivatkozás) téves.

A II.r. felperes keresetének 3. igénypontja (az Vr. alperest 50.975.567,-Ft és kamatai megfizetésére kötelező), továbbá negyedik igénypontja tekintetében hozott (az Vr. alperest jognyilatkozat megtételére, illetve a II.r. felperes teljesítésének lehetővé tételére, az I.r. alperest pedig az Vr. alperes javára 145.919.300,-Ft megfizetésére kötelező) elsőfokú ítéleti rendelkezéseket az Ellátási szerződés IV.9. pontjában foglalt megállapodásra alapította az elsőfokú bíróság.

Az ítéletábra megítélése szerint azonban az elsőfokú bíróság a hivatkozott szerződéses rendelkezést részben tévesen értelmezte, ekként a kölcsönös kötelezettségvállalások tartalmát nem megfelelően határozta meg.

Abból, hogy a felek elsőként a II.r. felperes tartozásainak és követeléseinek külön okiratban való rögzítésére vállaltak kötelezettséget és a II.r. alperes az ekként rögzített tartozások átvállalását, míg a II.r. felperes a rögzített tartozások engedményezését vállalta, arra lehet alappal következtetni, hogy a felek szándéka nem a még fel sem merült és nem is ismert összegű tartozások és követelések átvállalására, illetve engedményezésére irányuló szerződéses nyilatkozat, hanem a majdan az okiratba rögzítés során megismert konkrét tartozások és követelések jövőbeni átvállalására és engedményezésére irányuló - előszerződés jellegű, ekként a Ptk. 208. §. (1) bekezdés szerint minősülő - kötelezettségvállalást magában foglaló szerződési nyilatkozat megtételére irányult.

Arra vállaltak tehát kötelezettséget, hogy későbbi időpontban, a szerződés megszűnésekor a rögzített tartozások és követelések tekintetében tartozásátvállalás, illetve engedményezés tárgyú megállapodást fognak kötni.

Ezt az értelmezést támasztja alá az Ellátási szerződés II.4. pontjában foglalt hasonló - a jogviszony kezdetére vonatkozó, ugyancsak tartozásátvállalásra és engedményezésre irányuló - szerződéses rendelkezés felek által is elfogadott jelentése, melynek megfelelően a II. és IV.r. alperesek, valamint az I. és II.r. felperesek az immár rögzített tartozások és követelések konkrét átvállalása és engedményezése tárgyában ugyancsak később (2006. december 12-én) kötöttek önálló szerződést (7/A/4. számú irat).

A fentiekre figyelemmel az Ellátási szerződés IV.9. pontjában foglalt megállapodás teljesítése körében a Ptk. 208. §. (3) bekezdése alapján nem a tartozásátvállalás Ptk. 332. §-ában, illetve az engedményezés Ptk. 328-331. §-ában foglalt jogkövetkezményei, hanem csupán a szerződés létrehozása kényszeríthető ki. Erre irányul a II.r. felperes keresetének negyedik igénypontjához fűzött másodlagos kereseti kérelem.

Mindemellett rámutat az ítéletábra arra, hogy a II.r. felperes keresetének 4. igénypontja elsődleges kérelmének, továbbá az ennek helyt adó elsőfokú ítéleti rendelkezésnek megfelelő tartalommal, az alábbiakra figyelemmel megalapozott ítéleti rendelkezés abban az esetben sem lenne hozható, amennyiben a peradatok azt igazolnák, hogy a tartozásátvállalásra és az engedményezésre irányuló szerződés megkötött, azaz az Ellátási szerződés IV.9. pontjában foglalt megállapodás nem ezirányú előszerződésnek, hanem tartozásátvállalásra és engedményezésre irányuló megállapodásnak minősülne.

Az elsőfokú bíróság elfogadva a tartozásátvállalásra és engedményezésre irányuló szerződés létrejöttét az ezirányú kereseti kérelemnek megfelelően, a Ptk. 295. §-a alapján kötelezte az Vr. alperest, hogy a megállapodásban foglaltak szerint a II.r. felperessel közösen aláírt okiratban kérje az ítélet mellékleteként csatolt listában szereplő jogosultak hozzájárulását az ott felsorolt számlák szerinti II.r. felperesi tartozás átvállalásához. A Ptk. 295. §-a kimondja, hogy ha a kötelezettség jognyilatkozat adására irányul, a teljesítést a bíróság ítélete pótolja.

Ehhez képest megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság ítéletével nem az V.r. alperes jognyilatkozatát pótolta, hanem az V.r. alperest jognyilatkozat megtételére kötelezte. Egyébként az ítélet tábla megítélése szerint a tartozás átvállalójától a jogosult hozzájárulásának kérésére irányuló kötelezettség a Ptk. 295. §-a alapján nem kényszeríthető ki, de arra nincs is szükség. Amennyiben a tartozás átvállalója a jogosult hozzájárulását akár azon okból nem tudja beszerezni, mert azt a jogosult megtagadja, akár azon okból, mert a jogosult hozzájárulásának beszerzése iránti kötelezettségét nem teljesíti, őt a Ptk. 332. §. (1) bekezdés utolsó fordulata szerinti jogkövetkezmények terhelik, azaz a kötelezettet olyan helyzetbe kell hoznia, hogy az a lejáratkor teljesíthessen. Ez a jogszabályi rendelkezés nem jelent mást, mint hogy a jogosult és kötelezett jogviszonyában a jogosult hozzájárulása hiányában alanyváltozás nem következik be a kötelezett személyében, ugyanakkor a kötelezett a tartozás átvállalójával szemben követelést érvényesíthet az átvállalt tartozás erejéig, akár már annak a kötelezett általi kiegyenlítését megelőzően is.

Az elsőfokú bíróságnak a Ptk. 332. §. (1) bekezdés utolsó fordulatának megfelelő ítéleti rendelkezése nem végrehajtható, ezen rendelkezés szerint a tartozás átvállaló marasztalása iránt kereset előterjesztetőségének lehetőségét és a marasztalás követelésének jogát teremti meg a kötelezett számára a jogszabály.

Ugyancsak nincs helye a jelen perben érintett jogviszonyban az I.r. alperes II.r. felperes kérelmére való és az V.r. alperes javára történő teljesítésre kötelezésre. Amennyiben az engedményezésre irányuló megállapodás létrejött volna és hatálya beállt volna, úgy a követelés kikerült volna a II.r. felperes vagyonából, így etekintetben rendelkezési joga nem lévén, keresetességi joga hiányában követelést nem érvényesíthetne. Amennyiben az engedményezés létrejött hiányában továbbra is a II.r. felperes az érintett követelés jogosultja, úgy nem az alperesek egymás közötti kötelezése, hanem a saját javára való I.r. alperesi kötelezés iránt érvényesíthetne igényt.

Mindemellett az Ellátási szerződés IV.9. pontjában foglalt szerződéses rendelkezésekkel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság által az átvállalás, illetve engedményezés viszonyában a feltűnő értékkülönbség hiánya, továbbá a jogszabályba (Aht. 12/A §.), illetve jóerkölsbe ütközésre irányuló alperesi védekezés, az engedményezés tilmazottságára irányuló alperesi álláspont aaptalansága tekintetében kifejtett állásponttal az ítélet tábla egyetértett. Az ekörben kifejtettek a II.r. felperes keresetének 4. igénypontjában másodlagosan a szerződés létrehozására irányulóan előterjesztett kereseti kérelem elbírálása során is irányadóak.

Az V.r. alperes védekezése kiterjedt a perben arra is, hogy a tartozások átvállalására azért nem kötelezhető, mert azok a II.r. felperes gondatlan gazdálkodására, a hivatkozott bérleti és tanácsadói díjak alap nélküli, a jogosultakat a többi hitelezővel szemben önkényesen előnyben részesítő kifizetésére vezethető vissza, ezen II.r. felperesi magatartás hiányában a szerződés megszűnésekor fennálló tartozások kiegyenlítésre kerülhetnek volna.

Ezen védekezés körében is irányadóak az ingatlan-beruházás kapcsán kifejtettek, miszerint az egymással elszámolási viszonyban lévő felek a szerződés teljesítése során a Ptk. 4. §. (1) bekezdésében foglalt alapelvnek megfelelően a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően, a (4) bekezdés értelmében pedig az adott helyzetben általában elvárható módon kötelesek eljárni. Amennyiben a II.r. felperes hivatkozott tanácsadói költségei mögött nem lenne valós ellenszolgáltatás, úgy azokat a hivatkozott

szerződéses rendelkezés alapján sem háríthatná át automatikusan a szerződéses partnerére, az V.r. alperesre.

Ugyanakkor megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az I.r. alperes beszámítási kifogásának elbírálása során ezen szempontok megítéléséhez szükséges széles körű bizonyítást folytatott le, a beszerzett peradatok részletes mérlegelésével helyes tényállást állapított meg és helyes jogi álláspontot foglalt el.

Mivel az elsőfokú bíróság az V.r. alperest a II.r. felperes javára 50.975.567,-Ft és az ítéletben meghatározott kamatai megfizetésére kötelező rendelkezését, továbbá az V.r. alperest jognyilatkozat megtételére, illetve a II.r. felperes teljesítésének lehetővé tételére, az I.r. alperest pedig az V.r. alperes javára 145.919.300,-Ft megfizetésére kötelező (azaz a II.r. felperes keresetének 3. és 4. igénypontján alapuló) rendelkezéseit azon téves álláspontjára alapította, hogy az érintett körben a tartozásátvállalásra, illetve az engedményezésre irányuló megállapodás a felek között már az Ellátási szerződésben foglaltak rendelkezések útján létrejött, ezen ítéleti rendelkezéseket az ítélet tábla a Pp. 252.§ (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és ekörben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

Az ezirányú kereseti kérelmek elsőfokú ítélet megváltoztatása útján való érdemi elutasításának az eljárásjogi feltételei az ítélet tábla álláspontja szerint nem álltak fent, a tartozásátvállalással és az engedményezéssel kapcsolatos Ellátási szerződéses rendelkezésre alapítva ugyanis a II.r. felperes eshetőlegesen további (másodlagos, harmadlagos, negyedleges, illetve ötödleges) kereseti kérelmeket is előterjesztett, melyek az elsődlegessel látszólagos keresethalmazatot alkotnak, az egymással látszólagos keresethalmazati viszonyban álló egyes kérelmek tekintetében pedig részítelet nem hozható. A II.r. felperes 50.975.567,-Ft és járulékai iránti kereseti kérelme elbírálásának pedig a 4. igénypontban foglalt másodlagos kereseti kérelem eldöntése előkérdése.

Az ítélet tábla az I.r. alperes fellebbezése hiányában a finanszírozás jogsértő felhasználására alapított beszámítási kifogást elutasító ítéleti rendelkezést nem bírálta felül, ugyanakkor utal rá, hogy az elsőfokú ítéleti rendelkezés nem ítélt dolog hatályú, a Pp. 229. §. (3) bekezdése alapján az anyagi jogerő csak az ítéletben beszámított ellenkövetelésre terjed ki (mégpedig csak a beszámítás erejéig).

A megismételt eljárás során a fentebb kifejtettek szerint az elsőfokú bíróságnak ki kell egészítenie a bizonyítást az ingatlant érintő I.r. felperesi beruházások elszámolására irányuló kereseti kérelem körében. Ennek során le kell folytatni az indítványozott építész műszaki szakértői bizonyítást.

Az Ellátási szerződés IV.9. pontján alapuló kereseti követelések körében az elsőfokú bíróságnak a továbbiakban a II.r. felperesi kereset 4. igénypontjának másodlagos kereseti kérelméről, a szerződés létrehozására irányuló kereseti kérelemről kell döntenie, s ennek függvényében kell elbírálni a harmadik igénypontban a munkabérrel kapcsolatos kifizetések megtérítésére előterjesztett kereseti kérelmet, valamint szükség esetén az eshetőlegesen előterjesztett további kereseti kérelmeket.

A megismételt eljárás során vizsgálni kell azt is, hogy az érintett tartozások összecszerűsége megalapozott-e, az ezzel kapcsolatos fellebbezési hivatkozás tekintetében azonban utal arra

az ítélet tábla, hogy amennyiben az V.r. alperes azt állítja, hogy a harmadik személyek követelései mögött nincs valós teljesítés, úgy neki kell megjelölnie, hogy pontosan melyik tétel tekintetében alapítja erre a védekezését és a II.r. felperes által szolgáltatott (az elsőfokú bíróság ítéletének 26. oldal utolsó bekezdésében részletesen és helytállóan értékelt) bizonyítékok, illetve a lefolytatott eddigi bizonyítás anyagával szemben neki kell a kifogása alapjául szolgáló konkrét tényeket megjelölni és bizonyítani.

Az ítélet tábla a Legfelsőbb Bíróság PK.154. számú állásfoglalásában foglaltakra figyelemmel az elsőfokú ítéletnek a perköltségviselésre irányuló rendelkezéseit is hatályon kívül helyezte, figyelemmel arra, hogy egyebek mellett a II.r. felperes legnagyobb pertárgyértékkel bíró követelését elbíráló érdemi ítéleti rendelkezés is hatályon kívül helyezésre került, a már részítéleti rendelkezéssel érdemben eldöntött kereseti kérelmek és a még el nem döntött kereseti kérelmek egymással való összefüggése miatt a perköltségnek a Pp. 75. §-ában meghatározott minden elemére kiterjedő döntés meghozatalára nem volt lehetőség. A kifejtettekre figyelemmel érdemben nem bírálta el az ítélet tábla az elsőfokú ítélet perköltségviselésre vonatkozó rendelkezéseinek részbeni megváltoztatására irányuló VI.r. alperesi fellebbezési kérelmet és a II.r. felperesi csatlakozó fellebbezési kérelmet.

A másodfokú eljárás során hozott részítélettel helyben hagyott elsőfokú ítéleti rendelkezések alapján az V.r. alperes az eredménytelen fellebbezésére tekintettel a Pp. 78. §. (1) bekezdésében foglaltak szerint köteles a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a és b.) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított - az ÁFA-t is magában foglaló - ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség I.r. és II.r. felperes javára való megfizetésére. Az ekörben a rendelet hivatkozott rendelkezései szerint meghatározható összeget a másodfokú bíróság a (6) bekezdés alapján - a ténylegesen kifejtett ügyvédi munka mennyiségére figyelemmel hozzávetőleg felére - mérsékelte, tekintettel arra, hogy az érdemben felülbírált ítéleti rendelkezésekkel kapcsolatosan azonos szerződéses rendelkezések értelmezésére, az azok alapján felmerülő azonos jogkérdés eldöntésére volt szükség, a felpereseket pedig ugyanazon jogi képviselő képviselte, így részéről ezen kérdéskörben a felmerülő munka mindkét felperes érdekét szolgálva ugyan, de csak egyszer került kifejtésre.

A hatályon kívül helyezett ítéleti rendelkezésekkel kapcsolatosan az ügyvédi munkadíjból álló - a rendelet szerinti összeg hozzávetőleg harmadára mérsékelt - másodfokú perköltséget a felperesek és az V., VI.r. alperes javára az ítélet tábla a Pp. 252. §. (4) bekezdése alapján csupán megállapította, annak viseléséről a megismételt eljárás eredményeképpen majd az elsőfokú bíróságnak kell határoznia.

Az érdemben felülbírált elsőfokú ítéleti rendelkezésekkel kapcsolatos eredménytelen fellebbezésük körében feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az V. és VI.r. alperes személyes illetékmentességére tekintettel a III.r. rendű alperes neveviseli.

Győr, 2015. június 11. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Maurer Ádám sk.. Sarmon Hedvig sk.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: